

ELŐFIZETÉS

MEGJELENÉS:
Egy évre 24 korona.
Egy hónapra 2 korona.

VIDEKEN:
Egy évre 26 korona.
Egy hónapra 2 k. 40 f.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:
Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 377.

KIADÓHIVATAL:
Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.
József főherceg-ut 22. m.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1916.

Főszerkesztő
Stauber József.

Péntek, május 19.

Ujabb hódítások Tirolban.

Budapest, május 18. (Hivatalos.)
A főhadiszállás jelenti:

Orosz- és délkeleti hadszíntér:

Nevezetesebb esemény nem történt.

Olasz hadszíntér:

A tengeremléki és a karinthiai harc vonalon a tüzéség tevékenységét többnyire köd gátolta. Montalconetól délkeletre az olaszok ama kísérleteit, hogy a legutóbb elveszített állásukat visszanyerjék, meghiúsítottuk. A Col di Lana területen az ellenség ismételt támadásait szintén meghiúsítottuk.

Déltirolban csapataink támadással birtokukba vették az Astech és Lainp (Antico és Lenop) völgy közötti Laggio-hegyhátsá. Elfoglalták a Lainp völgyön átívelve Platzertől (Piazza) délkeletre a Costa Benat, Moscuertől délre a Zagna Tortat és az ellenség több ellentámadásait verték vissza. A tegnapi nap folyamán több mint kilencszáz újabb foglyot, közöttük tízenket tisztet, szállítottunk be tízenyolc löveget, valamint tízenyolc gépfegyvert, zsákmányoltunk.

Az olasz vezérkar e hó 16-áról és 17-éről kelet jelentései azt az állítást tartalmazzák, hogy ezekben a harcokban „vesztő” veszteségeink voltak. Ezek az állítások, amelyek célzata nyilvánvalóan az, hogy a visszavonulás által keltett benyomást enyhítsék, önkényesen koholtak. Az ellenfél veszteségeit csak az tudja telbecsülni, aki a harcter birtokában marad, az olaszok pedig nincsenek ebben a helyzetben. Mi azonban minden egyes derék katonánk veraldozatának legteljesebb értéklése mellett is kijelenthetjük, hogy veszteségeink gyalogságunk ügyessége, tüzéségünk tüznatasának hatalmas oltalma és vezetésünk haditapasztalatai következtében rendkívül csekélyek. Höfer altábornagy, a vezérkari főnök helyettese. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.)

A franciák súlyos veszteségei

Berlin, május 18. (Hivatalos.)
A nagy főhadiszállás jelenti:

Nyugati hadszíntér:

Lenstől délnyugatra a kézigránátharcok tovább folytak. A franciák-

nak a 304-es magaslaton lévő állásaink ellen intézett három további támadását visszavertük. A visszavonulás alkalmával az ellenség az atekinthető terepen súlyos veszteségeket szenvedtek. Ezuttal egy triss arikai hadosztály kísérleteiről van szó, mely vegyest teher és szines tranziókból áll. A Reichsackerkopftól délnyugatra gyenge ellenséges előretörés teljesen meghiúsult.

Keleti hadszíntér:

Krasintól keletre egy ellenséges repülőgépet lelőttünk.

Balkán hadszíntér:

Nincs újság. Legfelsőbb hadvezetőség. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.)

Románia és a románok.

Arad, május 18.

(Saját tudósítónktól.) Románia szakítása az entente-tal most már teljessé vált. Németország után Ausztria-Magyarországgal is gazdasági szerződést kötött, az angolok által lekötött és határidőre át nem vett gabonát átadták a németeknek és végül, a mint a bukaresti lapok jelentik, megtörtént a romániai mozgósított csapatok leszerelése. Mindez több az egyszerű „várakozó állaspontnál”, a melyet a háboru első időszakában még a hivatalos körök hirdettek. A döntő fordulat, a melytől Romániának az egyik, vagy másik hatalmi csoport-hoz való csatlakozását függővé tették, nem történt, de a történelemből kétségtelenné lesz, miként látja és mint ítéli meg a háboru állását a hivatalos Románia. A háboru második éve felé Romániának nem lehet kétsége a felől, hogy a központi hatalmak leküzdhetetlen fölényben vannak és ha Románia nem csatlakozott fegyveresen a központi hatalmakhoz és ha talán nem is égette föl egészen az entente-hoz vezető hidat, — annyit bevallott és elismert, hogy gazdasági érdekei a központi hatalmakhoz utalják. A demobilizáció pedig arra mutat, hogy se a maga részéről nem gondol a háboru sodraiba keveredni, se pedig attól nem kell tartania, hogy akaratán kívül bekeverik.

Ezek az események diplomáciai jelentőségükön kívül csulos bukását jelentik azoknak a hazaárulóknak, a kik a háboru elején Romániába szöktek, ott habzó szájjal agitáltak Magyarországot ellen és a romániai közvéleményt a háboruba való beavatkozásra, a monarchia elleni fegyverkezésre tüzelték. Ezek élén, amint ismeretes Lukácsiu László és Goga Oktavian szerezték maguknak megbélyegzett nevet. Ezek letöréséről a román nemzetiségi élet egy aradi

vezető embere a következőket mondotta az Aradi Közlöny egy munkatársának:

— A magyarországi román nemzetiségi mozgalmaknak, amely régi kereteiben torvenyes és elismert politikai irány volt, meg kellett tisztulni ezektől az elemektől, hogy a jövőben minden gyánuzás nélkül küzdhesen céljaiért. Ezeknek a mozgalmaknak, még a legszenvedelmesebb harcok idején és a legszélsőbb frakcióknál is az volt az alfaja, hogy ebben az országban, a magyar állam hű polgáraiként akarunk nyelvi és kulturális helyzetünk és jogaink érdekében küzdeni. Ha voltak is kulturális kapcsolatok Romániával, ezek mentek voltak minden irredentisztikus színezettől. Voltak nemzetiségi területek, akik Romániába költöztek, így például Brote Jenő, Slavici János és mások, ezek azonban odakünn sonase ejtettek szót Erdélynek a monarchiától való elszakadása, Romániához csatolása érdekében; a mint hogy tisztára kulturális jelentőségű volt az is, hogy egyes román főpapok, a többek között Metianu János, Goldis József és Mangra Vazul a bukaresti román tudományos akadémia tagjai voltak. Lukácsiu, Goga és a velük dezertált csoport tagjai voltak az elsők a magyarországi román nemzetiségi életben, akik a Romániához való csatlakozás, tehát államellenes célt tűztek ki letörött lobogókra. De amint a magyar közvélemény az első pillanattól fogva megértette és elismerte, hogy a román nemzetiségiük hitvallását az itthonmaradottak és főkép a harctereken küzdő és vitézségükkel mindenütt kivált román katonák képviselik, nem pedig a Lukácsiu-Goga-féle megtévelyedettek, azon mód meggyőződtek arról Romániában. A Höfer-jelentésekben annyiszor meg-

dicsért erdélyi ezredek román katonája a székely és szász bajtárs mellett küzdve, nemcsak az orosz és az olaszt győzte le, hanem Lukácsit és Gogát is és azokat a hazugságokat, amelyek az ő ajkukról áradtak le Bukarestben, Jassyban, Brailában és másutt. Mi kétségtelennek tartjuk, hogy a háboru után, a mikor a politikai mozgalmak rendes medrükben terelődnek, Lukácsiu-Goga dolgai egyszerű epizódnak fognak tekinteni, amelyért a nemzeti mozgalmak annál kevésbé tennők felelőssé, hiszen hazaárulók minden fajból akadhatnak. A háboru

után is lesznek nemzetiségi mozgalmak és a kik ezek köré fognak tömörülni, azoknak nem kell államhűségükre hivatkozni, hiszen ennek a világnáboru adta meg a próbáját. Az pedig, hogy Romániában az összes mérvadó körök beláthatták, hogy a magyarországi románokban elszakadási törekvések nincsenek, sőt az ilyeneket elítélik és megvetik, odaát is új feltogást fog meggyökereztetni és ez bizonyára még a háboru alatt, de később minden bizonytalansággal teljesen barátságossá fogja változtatni Románia és a monarchianak egymashoz való viszonyát.

Ujra Wilson lesz az elnök.

(Az amerikai államfő-választás.)

Távírti tudósítás.

Amsterdam, május 18.

Csak egy hónap választja el már az Unio népét a pártgyűlésektől, melyeken megállapodnak az elnökjelöltek személyében. A demokraták körülből döntöttek és kétségtelen, hogy ismét Wilson Woodrow lesz a jelöltjük. Fontos kérdések vannak napirenden elintézetlenül és ezeket nem lehet kivenni a kezéből. Wilson bukása szétforgácsolná a pártot és ezt a veszedelemet a demokraták egyáltalán nem akarják vállalni. Különben is nehéz lesz a helyzetük, mert négy évvel ezelőtt ugyanis csak a köztársasági párt kettészakadása árán győztek, amely most zárt egységben áll velük szemben. Azonkívül bajos dolog, hogy ne jelöljenek egy elnököt még egyszer, ha erre különös okok nincsenek és Wilson mindenesetre érdemeket is szerzett, elsősorban a tarifa- és bankreform megvalósításával. Ha külpolitikája pártneveinek osztatlan tetszését nem is nyerte meg, még sem lehet őt a jelöltség megtagadásával diszkreditálni. Az államnak akkor a választásig, 1917. márciusig nem volna igazi vezére és ezt nem lehet ezekben a mozgalmak időkben megköszönni.

Beszélnék még mindig arról a lehetőségéről, hogy Bryan William Jennings a pártgyűlésen támadni fogja Wilsont. Ez azonban egyáltalán nem valószínű. Bryan pacifista és az elnök által tervezett véderő-reform ellen küzd. Meg fogja tehát kísérteni annak megakadályozását, hogy a pártgyűlés a hadsereg és a haditengerészet szaporítását kimondja, de tovább nem megy. Így sem lesz azonban sikere, mert az egész ország át van hatva a reform szükségességétől és az elnök eredeti programjából már annyit elejtett, hogy csak az egészen fanatikus pacifisták látnak abban veszedelemet az országra. Mellesleg meg kell jegyezni, hogy Bryan egyáltalán nem az a németbarát, akinek itt-ott tartják; egészen más okokból lépett ki a kabinetből és igen szívesen látta volna, ha már a Lusitania-affér idején szakítottak volna Németországgal.

A republikánus oldalon egész sereg jelölt van és még eittart egy ideig, míg tisztázódik a helyzet. A legjelentékenyebb köztük Root Elihu, volt hadügyminiszter és államtitkár, aki kimondottan ellensége a németeknek és angolbarát. Legújabbán sokat emlegetik Charles E. Hughes, a szövetséges törvényesítők elnökének nevét. Igen kitűnő ember, kétszer kormányzója volt már Newyork államnak és különösen a nagy amerikai életbiztosítási társaságok megrendszabályozásával tette érdemessé magát.

Roosevelt Tivadar nem küzd ugyan nyíltan a jelöltségért, de szívesen vállalná. Ismeretes, mily vadul támadta a németeket, de azért valószínű, hogy alkalmas időben németbarátságát is dokumentálni fogja, hogy a német-amerikaiak támogatását megszerezze. Wilson bizonyára azért imádkozik, hogy a republikánusoknak Roosevelttel legyen a jelöltjük, mert ennél nagyobb szerencsét el sem képzelhet. A konzervatív republikánusok nem teletelték el, hogy négy évvel ezelőtt Roosevelttel szakította szét a pártot és rabolta meg az elnökségtől. Szinte reszketnek a vágytól, hogy ezért fizessenek neki. Newyorkban Roosevelttel szemben a republikánusok a demokrata jelöltet támogatják és ha a német-amerikaiaknak is Roosevelttel és Wilson közt kell választaniuk, habozás nélkül az utóbbi mellé állnak. A kérdésmesült rablólovag-ezredeket egész Amerikában ószantosság nélkül való, végtelenül hű és megvizhatatlan embernek tartják. Jelöltsége valószínűleg, választása egyáltalán lehetetlenség.

Jegyzések a negyedik hadikölcsönre.

(Az utolsó jegyzési napok.)

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, május 18.

Az eddigi tapasztalatokból, a mostanáig történt jegyzésekből következtetve a negyedik hadikölcsön sikere felül fog mulni minden várakozást. Kiki erejéhez képest, gazdag, szegény egyaránt igyekszik leróni ezt a hazafias kötelességet. Vannak azonban — szép számban — még mindig olyanok, akik noha jegyezhetnek, eddig még nem jegyeztek. Ezekre hárul az a feladat, hogy az utolsó jegyzési napokat mozgalmassá tegyék.

Erdős meggyőződésünk, hogy így is lesz és senki sem fogja magát kivonni minden magyar ember jegyzési kötelessége alól. Hiszen valóságos példát nyújtanak erre is vitéz katonáink, akik amellett, hogy életüket és vérüket áldozzák hazánkért, még a hadikölcsön jegyzése tekintetében sem maradnak hátra. A hadrakelt seregek köréből egyre több és több jegyzési bejelentés érkezik. Ilyen körülmények közt vajjon ki venné magára azt a szégyent, hogy ha már itthon kellett maradnia, még a hadikölcsön jegyzése terén is mögötte maradjon vitéz katonáinknak.

Az, hogy csak 50 vagy 100 koronát jegyezhet, senkit se riasszon vissza. Ezek a kis jegyzések megannyi kőkemény téglát és ezekből a téglákból olyan hatalmas vár épül fel, amelyen összeomlik az ellenség minden támadása. Hiszen mindenki tudja, hogy ellenségeink letettek már arról a reménységükről, hogy fegyverrel vagy a szó szoros értelmében vett kiéheztetéssel verhetnek meg bennünket. Most már csak az a botor reménykedés tartja bennük a lelket, hogy pénzügyi téren éheztesse ki a központi hatalmakat. A negyedik hadikölcsön eredményei, mentől fényesebbek lesznek, annál erőteljesebben fogják meggyőzni az entente-ot arról, hogy ebben a világháboruban csakis mi győzhetünk.

Még van nálunk, hála Istennek, a győzelem minden előfeltétele. Katonáink vitézsége páratlan, élelmiszereinket magunk termeljük és ipari téren is magunk gondoskodunk minden utánpótlásról. Mutassuk meg tehát ellenségeinknek, hogy pénzügyi téren sem vagyunk másra rántalva.

Még tart a negyedik hadikölcsön jegyzése, de már nem soká. Immár csak rövid napok választanak el a jegyzési határidő elteltétől. Ezeket a napokat ki kell használniuk mindazoknak, akik még idáig nem jegyeztek a negyedik hadikölcsönre.

Aradon ma a következő újabb hadikölcsönjegyzések történtek:

Az Aradi Első Takarékpénztárnál dr. Steiner Izsó 30,000 korona. ifj. Kocsi Elemér 20,000 korona. W. A. 20,000 korona. Dautner Mária 12,000 korona, Erber Miksa 10,000 korona, Fernbach József 8,000 korona, Kohn Juliska 6000 korona, Aradi Fűrészgyár r. t. 6000 korona, Steiner Ferenc 5000 korona, Püspöki Lidia 4000 korona, Hellebrand János 4000 korona, Mihályfi Jenő 4000 korona, dr. Rossner János 2000 korona. Kotzander Ignác 2000 korona, Jellinek és Schlésinger 2000 korona, apróbb tételek 5500 korona, összesen: 140.500 korona. Összes eddigi jegyzés: 8.701,400 korona.

Az Arad-Csanádi Gazdasági Takarékpénztárnál 413 300 koronát jegyeztek. A jegyzések végösszege 5.115.000 korona.

Az Aradi Ipar- és Népbanknál az alábbi jegyzések történtek: Weisz Eliás Csaba 10,000 korona, Marán M. János Csaba 9000 korona, Achim György 4000 korona, Laurinetz Pál 2000 korona. Összes eddigi jegyzés 1.600,050 korona.

A „Victoria” Takarékos és Hitelintézet. Az eddigi hadikölcsön jegyzések összege 715.000 korona.

TORVENYKEZÉS.

§ Tilos a borraivaló a katonáknál. Temesvárról jelentik: Bejárta a sajtót az a hír, hogy a kolozsvári honvédhadosztálybíróóság felmentett egy számvivő őrmestert, aki a katonaság részére szállítandó kereskedőtől több ezer korona províziót fogadott el, kimondván, hogy miután a katonai kincstár ennek révén nem károsult, a szándék nem irányult a megvesztegetésre, a cselekmény nem büntethető. Ezzel szemben egészen mást mond a legfelsőbb katonai törvényszék egy döntése, amely a temesvári katonai ügyészség feleltetése nyomán egy temesvári ügyben kimondta, hogy az illető altiszt, a kiről a perben szó volt, azáltal, hogy borraivalót fogadott el, még ha csak azon célból is, hogy az árut gyorsabban vegye át, büntetést követelt el. A legfőbb katonai törvényszék ezzel az indokolással az illetőt büntetésnek mondta ki a fogságbüntetésre és lefokozásra ítélte. Eszerint nemcsak a provízió, hanem a borraivaló elfogadása is büntetést von maga után.

Minden magyar ember adjon kölcsönt, ha a haza kér

Nagy János fogva marad.

(Kölyök a nyomozás a cinkotai bűnügyben.)

Sajtó tudósítók telefonjelentése.

Budapest, május 18.

A bécsi rendőrség tudvalevően kutatott Kiss Béla előlelete ügyében a nyomozásának eredményét most átiratban tudatta a budapesti főkapitánysággal. Az átirat tudatja, hogy a bécsi rendőrségen megjelent Frey Antal pincér, aki 1914-ben a vajevói kórház élclmenését látta el. Elmondotta, hogy ismerte az összes betegeket. December 6-án még találkozott Kiss Béla nevű honvéddel, aki megkérdezhetően jó színben volt. December 7-én, azon a napon, amelyen csapatainknak vissza kellett vonulniuk, bement a kórházba, hogy felvegye a létszámot, de már akkor észrevette, hogy Kiss Béla ágya üres. Megkérdezte a számszádműtől, hogy hová ment, amire az azt felelte, hogy eltávozott s azt mondotta, hogy nem jön vissza többet. A bécsi rendőrség e közléséhez hozzáfűzi a budapesti rendőrségnek, hogy a vallomásnak nem sok jelentősége van, mert hiszen Aggházy Kamil százados, aki parancsnoka volt Kissnek, azt vallotta, hogy csak december 7-én mentek le Szerbiába és ott Ripanjenál kerültek fogságba. Kiss Béla tehát nem a mi csapatainkkal volt Vajevóban, hanem őt a szerbek vitték oda.

A bécsi rendőrség arról is értesítette a budapesti rendőrséget, hogy Kiss Béla és Nagy János 1899-ban és 1900-ban együtt laktak a Blumauer-gasse 9. és a Högelestrasse 8. szám alatti házban. Ez utóbbi helyen együtt lakott még velük Löwy Samu hádogossegéd, aki most katona és Reichenbergben van. A bécsi nyomozásból megállapítható, hogy ott Kiss Bélát meglátogatta egy Juniska nevű nő, valószínűleg Pesadik Julia. Azt, hogy mindenfelé udvarolt volna Kiss Béla Bécsben, nem lehetett megállapítani.

Jakubeknél a rendőrség tegnap délután újból kihallgatta, kihallgatása után azonban este félkilenc órakor szabadon bocsátotta.

Cinkotán a rendőrség folytatja az ásatást. Ma délelőtt a pocogódör felásásához fogtak hozzá.

Budapestről jelenti tudósítók éjjel: A fővárosi rendőrség csüggedetlen eréllyel nyomoz tovább a cinkotai gyilkosság ügyében. Ma a fővárosi rendőrség Budapestre hozatta Kisztergombol Talyiga András cipésmestert, akiről a lapok már több ízben tettek említést. Talyiga Cinkotán ugyanabban a hársban lakott, amelyben Kiss Béla vitte végbe tetteit.

A cipésmestert kihallgatta a rendőrség. Talyiga András elmondotta, hogy emlékszik arra, hogy tíz év előtt Kiss lakásában egyszer éjnek idején oriai jávesszekelest hallott. Néhány napon belül többször megismétlődött ez a rémas éjszaka. O érdekfűző Kisanál, hogy mi volt az oka a jávesszekelesnek, de az nem adott egyenes választ. Feltűnő volt neki, hogy az ilyen éjszakai után Kiss Béla egész nap nem lehetett látni. Tudja azt is, hogy Nagy János igen jó barátságban volt Kiss Bélával. Határozottan állítja, hogy több ízben látta Nagyt, amint barátjával együtt olyan hordókat tolasztott, amilyenekben a holttesteket maglalták.

A rendőrség átkísérte Talyigát a pestvidéki törvényszék épületébe, ahol a vadgördököt mint bűnjeleket orzít. Megmutattak ezeket a hordókat és a cipésmester a második számú hordóban, amelyből Pesadik Julia holt-

teste került ki, natáronottan felismerte azt a hordót, amelyet Nagy és Kiss Béla együtt csesttek.

Nagy nyaka körül mindjobban szorul a hurok, eddig azonban nincsenek összecsoportosítva azok az adatok, amelyeket ha Nagy elé terjesztenek, várni lehet, hogy a gonosz ember megtörik. Talyigának Nagy Jánossal való szennosítására eddig még nem történtek intézkedések.

Nagy János fogvatartását a vizsgáló bíró ma elrendelte, melutan a királyi ügyészség és a vizsgálóbíró alaposnak látják a gyanút arra, hogy Nagy, mint bűnös közreműködött a buccsalakmányban. Az ügyesség egyelőre a 278 szakasz szerint gyilkosságban és a és rablásban bűncselekedet tartja Nagy Jánost nyomozás tovább eredménytelő függ, hogy nem fogja-e később, mint testétársat vádolni.

Nagy János a fogvaazban nyugodtan viselkedik. Nincsen semmi kívánsága. Állandóan az ágyán ül, maga elé mered és nem beszél senkivel.

Éjjel két órakor telefonálta tudósítók: A fővárosi rendőrség ma Győrből Budapestre hozatta a győri waggongyár négy munkását, akik azt mondják, hogy a múlt év októberében és novemberében — szóval jóval azután, miutan Vajevóból eltűnt — együtt dolgoztak Győrött Kiss Bélával, aki Dubasics néven állott munkába. Viselkedése igen rejtélyes volt, többször elszólta magát és biztosra vettek, hogy álnévet használ. A munkások Kiss Béla felmutatott fényképében felismerik az állítólagos Dubasicsot.

Visszavonul az olasz sereg két szárnya.

Ejjele 2 órai telefonjelentések.

Genf. Párisi újságírók naponta többször megrohánják az olasz nagykövetséget újabb híradásokért. Nagy izgalmat és nyugtalanságot kelt Párisban az olaszok veresége. Ma délután vegre az olasz nagykövetség egy csillapító kommunikelet tett közzé. E szerint az olasz centrumot nem fenyegeti veszély, mert Cadorna az egész terepen oriai akadályokat építetett. A Cadorna által a jobb és bal szárnyon elrendelt frontvisszavétel nem kell, hogy izgalomhozozzon senkit.

A parisi olasz kolonia ünnepélyes fogadtatásban akarta reszesíteni a Romából visszaterő pontikusokat, ettől a tervétől azonban a közpe jött események miatt elalított.

Budapest. A sajtóhadiszállásról jelentik a Pester Lloydnak: Az olasz vesétkar jelentése május 13-áról a következő: A trentinoi fronton az ellenség intenzív bombázás után nagy gyalogsági tömegekkel támadást intézett az Etsch völgy és az Alto Astico szakasz ellen. Az első ellenállás után, amelynek folyamán az ellenség horzalmos veszteségeket szenvedett, csapataink a fő védelmi állásokra vonultak vissza. Heves harcok folytak a Montalcione szakaszon változó szerencsével. Német támadásban 254 foglyot ejtettünk, köztük egy tisztet és két géplegyvert szakmányotunk. Az alsó Isorzo síkságon 14-én, Valencénél és Mestrinél 15-én éjszaka és Udinénél 16-án hajnalban ellenséges repülőek mutatkoztak, amelyek bombákat dobáltak le. A repülő-bombák emberéletet illetőleg kevés kárt okoztak.

Budapest. A Pester Lloydnak jelentik a sajtóhadiszállásról: Az osztrák-magyar hadsereg által május 14-én nehéz tüzérség által előkészített és május 15-én megkezdett támadás folytatása az egész vonalon az Etsch völgyétől az Astico völgyéig újabb jelentékeny előrehaladást tett. Az Etschtől keletre levő nyugati szárnyon az olaszok erős gyalogsággal megkísérelték a tegnap elfoglalt állásokat visszavenni, de csapataink visszaverték őket. A Dainp völgyétől keletre levő front részt újabb sikeres támadás által ismét előbbre toltuk a Costa Balláig és az 1857 méter magas Monte Magglio hegy határáig. Ilyen módon csapataink ezen fronton reszen az Asieltől Terraglia

területig elérték a határt, a domináló hegyi állásokat elfoglalták és néhány helyen, mint a Lol Daspio, asután a Costra és Coston d'Aspio elfoglalták az olasz területen lévő olasz főállásokat is. Az elfoglalt terület jelentősége nem szorul külön magyarázatra, és kitűnik abból a parancsból is, amelyet egy, az utóbbi napok harcokban elesett olasz ezredesnél találtak, amelyben mindezeket a pontokat Cadorna főállásoknak nevezi, amelyeket akárhogyan is tartani kell.

Vilmos császár

a Történelmi Társulat alapító tagja.

— A nemzet uralkodó elhatározásának bejelentése. —

Sajtó tudósítók telefonjelentése.

Budapest, május 18.

Igen nagy érdeklődés előzte meg a Magyar Történelmi Társulat ma délután tartott ülését, mert köztudomásra jutott, hogy ma jelentette be az elnök Vilmos császárnak azt az elhatározását, hogy a társulat alapító tagjai közé lép.

Az ülés, amelyet a társulat az akadémiában tartott, Csanky Deszö dr. miniszteri tanácsos, alelnök nyitotta meg.

— Tuomasára adom — mondotta — a usztelt társulatnak, hogy Tscarszky becsi nemet nagykövetőt azt a hivatalos értesítést kapta a társulat elnöksége, hogy II. Vilmos császár otelisege a Történelmi Társulat alapító tagjai sorába önjt lépni.

— A teljes urnak ez az elhatározása — folytatta az elnök — nemcsak a mi jellemünknek megismerését, hanem szer éves mutunknak, küdelmeinknek és történelmeinknek megbecsülését is jelenti. Jelenti megismerését természetesen annak a történelmi ténynek, hogy a világháboruban egymás mellett vallva harcolt a két nemzet, amelynek történelme így egyesíthető.

Intervjúozom, hogy a Történelmi Társulat, midőn a teljes urnak eme elhatározását a tudomattaljesen tuomasára teszi, köszönetet fejez ki azért, hogy a magyar közélet, a magyar tudomány, a magyar történelem megbecsülésének jelet adta.

Jegyezzünk

a negyeink hadikölcsönre!

Tiltakozik Wilson az angol blokád ellen.

(Az ir kérdés és Amerika. — Belgium kiürítése és a fegyverszünet.)

Saját tudósítónk telefonjelentése.

Newyork. Az Egyesült-Államok számos városában az irek népgyűléseket tartottak, amelyeknek során a leghevesebben támadták Angliát. Ennek következtében a lapok is kezdnek Anglia ellen állást foglalni és ez arra bírta Wilson, hogy tiltakozzék az angol kormánynál az amerikai postaküldemények visszatartása miatt. Hír szerint nemcsak az angol blokádpolitika ellen is tiltakozni fog az Unió.

Amerikai állampolgár a Dubrownikon.

Zürich. Ideérkezett hírek szerint a bécsi amerikai nagykövet utasítást kapott kormányától, hogy az osztrák-magyar kormánytól érdeklődjék az iránt, hogy a Dubrownik osztrák-magyar közös elsúlyesztésénél szentesítik-e amerikai állampolgárok is kárt.

Churchill ir miniszter.

Hága. Londoni jelentések szerint Churchill újból visszatér a politikai életbe és pedig hírek szerint belép újból a kabinetbe, mint ir miniszter. Néhány lap ezen jelölés ellen erélyesen állást foglalt.

A holland kormány Anglia ellen.

Zürich. A Neue Zürcher Zeitungnak jelentik Amsterdamból: A hollandi kormány megtiltotta az élelmiszer-kivitel Angliába. A legutóbbi napokban is visszatartottak egy nagy cukorszállítmányt, amelyet Hollandiából Angliába akartak vinni. A hollandi kormány azért bojkottálta ki ezt a kiviteli tilalmat, mert az angol kormány vonakodik szénel el látni a hollandi kereskedelmi hajókat.

Tárgyalások fegyverszünetről.

Lugano. A „Secolo” londoni tudósítója jelenti: Angliában a bekemozgaiommal összetűgő eseménynek tekintik Grewnek, a berlini amerikai nagykövetség titkárának hazautazását. Mielőtt Grew elavozott Berlinből, hosszabban tanácskozott Gerard nagykövettel, aki elsősorban utasította, hogy utazzék Kopenhágába és onnan táviratozza meg Washingtonba azoknak a beszélgetéseknek a tartalmát, amelyeket Gerard Vilmos császárral, Bethmann-Holweggal és Jagowval tartott a bekekötés lehetőségeiről. A „Secolo” londoni levelezője szerint Vilmos császár tegyverszünet eseten hajandóságot arult el Belgium kiürítésére, előrebocsátva, hogy a szövetségeseknek hozzá kell járulniok a tüggetlen lengyel királyság föltámasztásához.

A háboru gyors befejezéseért.

Zürich. Az olasz munkásszövetség tegnap gyűlést tartott, amelyen elhatározta, hogy a négyesszövetség szocialistáinak londoni konferenciáján nem fog résztvenni, azonban ehelyett rajta lesz, hogy egy nemzetközi munkáskongresszust hívjanak össze a háboru gyors befejezése végett. Az olasz munkásszövetség gyűlésén megnyilvánult az a nagy elégedetlenség,

amely a munkások körében tapasztalható Olaszország közállapotai következtében.

Alfonz király mint békeközvetítő.

Genf. A parisi Gaulois meglepéssel üdvozi a spanyol trombeszednek azt a passzusát, amely Altonz király keszseget mutatja, hogy adando alkalommal bekeközveutokent lepjen te. A lap azt írja, hogy egyetlen személység sem olyan alkalmas erre a szerepre, mint epen a spanyol király, aki irant minden hadviselő fél szimpatiával viseltetik.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

* Uj színházi szerződés-tervezet. Arad város színházi bizottsága ma délután ülést tartott Varjassy Lajos polgármester elnöklésével, amelyen a polgármester azt indítványozta, hogy a bizottság, tekintettel a színházi szerződés közeli lejártára, már most gondoskodjék a viszonyoknak megfelelő új szerződés tervezetről és ennek elkészítése céljából küldjön ki egy bizottságot. A Szendrey Mihály színházgatóval kötött szerződés 1917. szeptember végén szűnik meg. A polgármester javaslatára a bizottságba Lőcs Rados helyettes polgármestert, Kovács Vince kultúr tanácsnokot, Jegessy Károly dr. főügyészt, Mandl Vilmos dr. és Zerkovitz Rudolf bizottsági tagokat választották meg.

— A polgármester ur óhaja az — kérdezte a főügyész, — hogy a szerződés-tervezet alapján pályázat irassék ki a színházra?

— Nem est akarom, hanem csak előre óhajtok gondoskodni minden eshetőségre. Akármiként szándékozik a város eljárni, akár meghosszabbítja az igazgató szerződését, akár pályázatot ir ki, jó ha készen van a szerződés-tervezet. A bizottság helyesléssel vette tudomásul a polgármester kijelentéseit.

* Karmester és naiva egy személyben. Kövessy Albert, felsőmagyarországi színházgató most fejezte be a Tátravidéken színi idényét. A társulat nem lehet valami nagy, erre vall, hogy Kövessy társalgási színésznöje saját szerepkörön kívül naiva szerepeket is játszik, de ezzel be nem éri, hanem, mivel karmestert Kövessy nem kaphatott, ő dirigálja, sőt ahol kell, zongorán is kíséri az énekes előadásokat.

* Engedély jótékonycélú színházi előadásra. A színházi bizottság ma tartott ülésén Uchritz-Amade Emilné gróiné kérésére megengedte, hogy a Gyermekjótérség Egyesület május 27-én és 28-án az aradi színházban a hadi jótékonycélokra előképekből és kisebb színarabokból álló előadásokat tartson és hogy a helyáratat száz százalékkal emelhesse.

* Oswald Richard-film az Apollóban. (Az örök vándor.) Komoly művészi színvonalon álló drámát mutat be péntektől kezdve az Apolló-színház. Oswald Richard, a zseniális német rendező egyik legcsodásabb alkotása „Az örök vándor”, ez a föltötte érdekesítő misztikus dráma. A megkapó, nagyszabású művészi filmen kívül több apróbb képet és az új haretári fölvételeket mutatja be pénteki új műsorán az Apolló.

* Vasuti katasztrófa izgalmas és szenzációkban gazdag társadalmi dráma vasárnap az Erzsébet-mozgósínházban. Vasuti katasztrófa — e szó magában is elég, hogy féltelmet keltsen bennünk, hogy a legiszonyatosabb, a tűzhalál képét idézze föl agyunkban és mindjárt, szinte önkéntelenül is előtölódik a kérdés, vajon ki a bűnös, ki követett el olyan vétkes mulasztást, mely a szerencsétlenséget előidézte. A film folyamán egy mély megrendítő drámába nyerünk bepillantást és sajnálattal foguok eitelni a szerencsétlen irant, akinek lelkiismeretét a katasztrófa előidézése terheli. — Legközelebb: Halálkeringő szenzációs katonai dráma.

* A három Lorris. (Artista dráma az Urániában.) A Treumann-Larsem filmek mindenkor szivesen látott eseménye a mózi műsorának. A művészpár összetanultság, kiváló tudása és nemes izlése folytán mindenkor tökéletesen jót és szépet produkálnak. Ma egy nagyszabású artista-drámában lépnek fel, melynek tárgya finom vonatkozásával és esodásan beállított jeleneteivel lekötöti a nézőnek a figyelmét. Egy artista-családnak sorsát tárgyazza a kép, mely félig arra a gondolatra építi fel a cselekményt, hogy a művészbecsület és érzés értékesebb, mint az általános embertulajdon-ságnak és hogy ezeknek az érzéseknek a védelmében a művész nemcsak kenyerét, de életét is kockára teszi. Az a nagy tragédia, mely a trió egyik tagjának becsületéért játszódik le, megrázó és való életet mutatja. A filmrendezés és kiállítás dolgában is elsőrangú és mindenütt zajos sikert aratott. — A zöldszemű ember, a legkiválóbb detektiv-dráma, mely hónapok óta uralja a budapesti színházak műsorát, legközelebb az Urániában kerül bemutatásra. 5

* A cinkotai remdráma filmje hétfőn jön az Apollóban. A cinkotai tömeggyűkös-ség helyszínén készült fölvételek péntekre, szombatra és vasárnapra kötötte le az Apolló-színház, mint ezt már be is jelentette a közönségnek. Ma táviratot kapott az Apolló, hogy a cinkotai film irant olyan óriási Budapestben az érdeklődés, hogy azt csak hétfőre küldhetik le Aradra. Így az Apolló legnagyobb sajnálatára csak hétfői új műsorára tűzti ki az egész fővárost lázban tartó képet.

* A rezervista kadet, Lehár zenés háborus siágere, legközelebb bemutatásra kerül az Erzsébet-mozgósínházban.

TANÜGY.

(—) A Bonnaz-öszöndij. Varjassy Lajos polgármester a Bonnaz Sándor öszöndij-alapítványra pályázatot hirdet és felhívja mindszokat, kik az alapítványi kamatokat eloyerni óhajtják, hogy pályázati kérelmeiket május hó 31-ig az aradi kir. főgimnázium igazgatójához nyujtsák be. Az alapítványnak az évben ki-osztható kamatai 170 koronát tesznek ki. Pályázhatnak aradi illetőségű, szorgalmas, jámbor-magaviseletű, aradi kir. főgimnáziumi tanulók. Előnyben részesülnek azok, kiknek szülei a haza és király körül érdemeket szereznek.

Minden ötven koronás kötvény jegyzése egy-egy csöpp, melyekből milliárdok lesznek a hadsereg számára. :: ::

Az elhamvasztott milliomos temetése — pap nélkül.

(Aradi hitközségi elnök, mint rabbihelyettes.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, május 18.

Mintegy másfél év előtt Meranban hirtelen elhunyt Lederer Ede dúsgazdag budapesti műépítész. Lederert Aradon igen sokan ismerték, amennyiben felesége aradmegyei leány, Werner Mór újszentannai szeszgyáros leánya volt s Lederer sógora Nemess Zsigmond dr. országgyűlési képviselőnek, az aradi izraelita hitközség elnökének.

Lederer már hosszabb ideje visszavonult az üzleti tevékenységtől s feleségével együtt az év nagyobb részét a fővárosban s fürdőhelyeken töltötte. Így érte utól hirtelen a halál Meranban. Gyermeké Lederernek nem volt s így végrendeletileg vagyonának nagyobb részét, mintegy fél millió koronát, jótékonycélra fordította. Többféle jótékony alapítványt tett s úgy rendelkezett, hogy ezeket az alapítványokat a pesti izraelita hitközség kezelje, azonban a haszonélvezeti jog élete fogyaig feleségét illel meg. Rokonainak is tett végrendeletében kisebb hagyományokat s végül úgy intézkedett, hogy a holttestét Kulmba szőlőskertjében, ott égesseék el, majd hamvait szülőhelyen, Gyulán helyezzeék örök nyugalomra.

Az özvegy híven eleget tett elhunyt férje végső intézkedésének s a holttestet Kulmba elégettette, majd hazahozatta. A gyulai temetőben kellett volna a hamvakat örök nyugalomra helyezni, azonban az ügyben váratlan fordulat állt be. A gyulai izraelita hitközség ugyanis kijelentette, hogy, habár az ellen nem tiltakozik, hogy a nagy emberbarát hamvai ott örök nyugalomra helyeztessenek, de az egyházi szabályok értelmében megtagadja a temetéstől az egyházi tunkóit, sem rabbi, sem kántor a temetésen nem működhetnek közre.

Miután az illetékes téesesöket semmi módon sem lehetett álláspontváltozásra bírni, ma egyházi tunkói nélkül helyezték örök nyugalomra Lederer hamvait Gyulán. Özvegye díszes obeliszket emeltetett számára s az obeliszken nyert elhelyezést az urna, amely Lederer porait rejti magában. Az emlékmű úgy van készítve, hogy azon egy másik urnának is van hely. Lederer Ede özvegye ugyanis követni kívánja elhunyt férje példáját, ő is úgy intézkedik, hogy halála után elégesseék s a porait tartalmazó urna férjéé mellé nyerjen elhelyezést.

Ma délelőtt folyt le a szokáttan aktus Gyulán. Magyarországon ugyanis arra még nem volt példa, hogy zsidó temetőben egyházi tunkói nélkül helyezzenek el halottat. Az egyházi tunkói helyett a sírkő felavatásánál Nemess Zsigmond dr., az aradi izraelita hitközség elnöke mondott emelkedett hangú, poetikus beszédet.

A szokáttanul érdekes eset egyházi részére vonatkozóan kérdést intéztünk Vágvölgyi Lajos dr. aradi főrabbihoz, aki a következőket mondta az Aradi Közlöny munkatársának:

— Boldogult Lederer Ede esetét jól ismerem. A végrendeletében azt az óhaját fejezte ki, hogy holttestét égesseék el és a gyulai temetőben, szülői sírjának közelében helyezzeék örök nyugovóra. Özvegyének ama kérélmére, hogy a holttestet egyházi szertartás kíséretében hantolják el, a gyulai izraelita

hitközség azt felelte, hogy mivel ilyen eset még nem fordult elő Magyarországon, előbb egyházi körökben tanácskozás tárgyává teszik azt, vajon a kívánság teljesíthető-e? Az ügy eldöntése hosszú időig húzódván, Nemess Zsigmond hozzám fordult és megkérdezte, hajlandó vagyok-e én eltemetni, ha a hamvakat Aradra hozatnák? Azt válaszoltam, hogy mivel e kérdésben a gyulai hitközség még nem döntött, én nem akarok állásfoglalással a gyulaiak határozatának elébe vágni. Az ügy aradi része ezzel megszűnt. Ami azt a kérdést illeti, hogy a zsidó vallás megengedi-e másnak, mint rabbinak a temetési szertartás elvégzését, az a válaszom, hogy nálunk zsidóknál voltaképpen nincs is temetési szertartás a szó egyeztetett értelmében. Nálunk voltaképpen nincsenek is papok, amióta Krisztus után netvenben a jeruzsálemi templomot lerombolták. A papokat a rabbinusok (tanítók) helyettesítik, akik a temetések alkalmával beszédeket, imákat mondhatnak. Ha a rabbi bármilyen okból nem óhajt beszédet, vagy imát mondani, úgy azt bármely zsidó ember elvégezheti helyette és így Nemess Zsigmond dr. jogosan funkcionálhatott a sógora temetésén.

Akiért a spanyol király interveniál.

(XIII. Alfonz es egy magyar anya.)

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, május 18.

A Pester Lloydhoz érdekes levelet intézett egy anya, aki hosszabb időn keresztül nem kapott hírt orosz fogságba esett fiáról, most azonban reméli, hogy meg fogja tudni egyetlen gyermekének sorát — a spanyol király által. Az illető Schlesinger Zsófia, egy budapesti kereskedő felesége.

— Engedjék meg — így szól a levél — hogy egy sok megpróbáltatáson átesett anya s sorok közlésére kérje önöket. Miután más mód alig áll rendelkezésére, így akarom kifejezésre juttatni hálámat egy nemes, fenköltlen gondolkodó királlyal szemben.

Fiam, Szende Henrik, a 68. gyalogezred zászlósa 1915. június 8-ika óta, a drohobycz-leMBERGI ütközetek óta eltűnt. Minden kutatás hasztalannak bizonyult. Pótkeretéitől azt a választ kaptam, hogy valószínűleg orosz fogságba esett. Többször intéztem kérdést különböző semleges államok konzulátusaihoz, de azok még csak válasza sem méltattak. Bánatomban egyenesen ő felesége a spanyol király kabinetirodájához fordultam s arra kértem, legyen segítségemre fiam kinyomozásánál. Néhány nap előtt levelemre a következő választ kaptam:

Secretaria particular

de S. M. El Rey.

Válaszolólag becses levelére van szerencsém tudatni, hogy Németország és Ausztria-Magyarország érdekeinek képviselésével és védelmével Franciaországban, Oroszországban és Angliában az Egyesült Államok követségei vannak megbízva. Miután Spanyolországnak nincs oly meghatalmazása, amely az említett érdekekkel kapcsolatban állana, ő felesége a király, bármennyire is szeretné, az őszes hozzá-

intézett kéréseknek eleget tenni, nincs abban a helyzetben, hogy azt teljesítse s ezért az őn érdekében sem közvetíthet direkt uton. Mindamellott ő felsége a király, hogy megmutassa igyekezetét, hogy önön, asszonyom, lehetőleg segítsen, kérvényét elküldi petrogradi követének azzal az utasítással, hogy azt teljes hangsúlyjal ajánlja az osztrák-magyar alattvalók védelmével megbízott fentebb említett képviselők figyelmébe. Emilio de Torres.

A mélyen sujtott anya a spanyol kabinetiroda levelét örök emlékként tette el s mindennap varja az újabb levelet, amely fiáról ad hírt.

Áttörhetetlen bukovinai frontunk.

(Brussilow tábornok nyilatkozata.)

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Bukarest, május 18.

A Moldova írja: Néhány nappal (előtt) bukaresti oroszoi lapjaink egy római táviratot közölték, amely szerint Bukovinában forradalmi hangulat uralkodik.

Már az első pillanatban minden világosan gondolkodó ember előtt tisztán állott ennek a tendenciózus híresztelésnek a célja. Az orosz távirat ugyanis, bár leplezetten, a forradalmat bizonyos küszöbön álló orosz győzelmeknek tulajdonította.

Ezzel szemben — írja a Moldova — mi tudjuk, hogy az orosz győzelmek a jelen pillanatig 100.000-nél több orosz katona elvesztésében állnak. Karácsony óta legalább ez az eredmény.

Tudjuk továbbá, hogy azóta az oroszoknak nemcsak hogy nem sikerült egy talpalatnyi helyet sem hódítaniuk, hanem ellenkezőleg, több ízben kellett néhány kilométerrel meghátrálniuk. Az osztrák-magyarok, mikor csak jónak látták, visszadobták őket.

Az olaszok azonban most egy olyan orosz győzelemben tetszelegnek maguknak, amit még az oroszok maguk sem állítanak. Az oroszok immár több mint egy év óta, amióta Bukovinából kiűzték őket, ugyanott állnak, ahol álltak, Besszarábia határára. De menjünk tovább.

Az elmúlt napokban a besszarábiai határon álló orosz csapatok parancsnoka, Brussilow tábornok, aki nemrég még arra buzdította a cárt, hogy kezdjen ezen a helyen offenzívát, kijelentette, hogy az osztrák-magyar front keresztültörése osaknem lehetetlen, és hogy ezért itt az orosz csapatok dőre-zivara vannak karhozthatva.

Ha tehát maguk az oroszok is így beszélnek, és ha mi, románok, különben is a saját szemünkkel látjuk a dolgokat, hogyan meé-szel akkor az orosz távirati ügynökség orosz győzelmekről beszélni? De mit is kérdezzük est. Már régen hozzászoktunk az ilyen méregkeveréshez a szomazédos monarchia ellen.

A négyesszövetség monopolizálta magának azt a jogot, hogy minden héten újabb forradalmat hirdessen a monarchiában. A cél kézenfekvő: Romániát a saját táborába csalogatni.

Nagyon szembeütő azonban, hogy a szóbanforgó távirat egyetlen külföldi négyesszövetségi lapban sem jelent meg, ami egyébként annak a bizonyítéka, hogy azt kizárólag a román közvélemény megtévesztésére találták ki.

Kivüláglik azonban ebből, hogy az orosz sajtó hitele mennyire sülyedt Romániában, mert az olaszoknak kellett vállalkozniuk a szóbanforgó jól hírlalt kacsa bukaresti beadagolására.

Leszerelik a román hadsereget

(Costinescu megbékül Németországgal. — Pasicos bukaresti küldetése.)

Állóiratú tudósítás.

Bukarest, május 18.

A ma reggel megjelent bukaresti lapok jelentik:

„Megerősítik azt a hírt, hogy május elsőjével (vasárnap) megkezdődött tartalék csapataink sorozatos leszerelése.”

Az összpontosítva maradó csapatok teljes formációját a tényleges elemek alkotják.

Bukarest. A „Bukarester Tagblatt” mai száma jelenti: Costinescu pénzügyminiszter egyik megnittje beszél az alábbiakat a legutóbbi román minisztertanácson történt következő epizódról:

— A tanácskozás során, amidőn egy kiviteli kérdésen vitakoztak a román kormány tagjai, az egyik miniszter azt a megjegyzést tette, hogy Costinescu álláspontja a szóbanforgó kérdésben bizonyos ellenséges érületet árul el Németország irányában.

Costinescu erre ezt válaszolta:

— Nem tudom, honnan származik az a legenda, hogy én a németek ellensége vagyok. Sose tettem semmit a németek ellen és nagy igazságtalanságnak tartom, ha engem a németek ellenségének állítanak oda.

— Ez is az idők jele! — jegyzi meg a Bukarester Tagblatt.

Bukarest. A Szentpéterváron megjelent „Moskovskaja Wiedo-

mosti” értesülése szerint Pasicos szerb miniszterelnök Szentpétervárról külön misszióval Bukarestbe utazik. Pasicosnak állítólag speciális megbízatása van az orosz kormány részéről, bizonyos ajánlatok megtételére.

Bukarest. Ma érkezett Németországból Brassóba az első Carmen Sylva vonat, amely már az új kereskedelmi megegyezésből kifolyólag szállított árut Romániába.

Az új vonat cusan fel volt lobogóva és galyakkal díszítve.

A tíz kocsiból álló vonat egészen Tömösig haladt, ahol bevárta, amíg a budapesti gyorsvonat elhagyja és csak azután folytatta útját. Délután 4 óra tájban itt be a német áruval megrakott tehervonat Predeálnál román földre.

Bukarest. A román vasérkar visszavonta a Buzeniú illetőleg korábban kiadott, az ottani nyári üdültartózkodást megtiltó rendeletét, úgy, hogy ezen a román nyaralónhelyen az idén előreláthatólag élénk élet fog uralkodni. A rendelet azonban megtiltja a nyaralóközönségnek, hogy a hegyek között kirándulásokat tegyen és hosszabb sétákra kizárólag a chausse sétautjait engedje igénybe venni. Ami Predeált és azugát illeti, ezen nyaralónhelyeken a villák tulajdonosai megmaradhatnak a jövőben is, azonban csakis a vesérkartól a célra nyert külön felhatalmazás alapján, vagy az illető helység parancsnokságának engedélyével.

Csendőrök tolvajbandája.

(Tárgyalás a kolozsvári hadbírószék előtt.)

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Kolozsvár, május 18.

A kolozsvári honvédhadosztály-bírószék előtt tegnap négy csendőr állott, akiket nem kevesebbel vádolt a kolozsvári honvéddügyesség, mint azzal, hogy loptak, csaltak és többiben megszegték a szolgálati kötelezettségeket. A tárgyalást Noszlopy Emil huszárőrnagy vezette, a vádat Biró Balázs képviselte, a vádlottakat pedig Isaac Aurél dr. és Ausch Jenő dr. ügyvédek védtek.

Az eset maga a következő: Tavaly szeptemberben két

gazdálkodó legelőjéről egy 223 barányból álló nyáj tévedt a területre. Dózsa János csendőr néhány népfelkelővel, a gazdátlanul maradt állatokat beteretelte a szeszesstrányi pap udvarára és azután elhívatta a bábák-havasai csendőrőrszóló Schusster András csendőrt. A két határőrszóló a pap házában sokáig tanakodott, míg végül elhatározták, hogy a barányok egy részét eladják és csak a többit terelik be Bábák-havasra. A pappal mindjárt meg is akadtak, aki 100 darab barányt 23 koronaival megvásárolt és 200 korona elölteget azonnal át is adott, két másik gazdálkodónak pedig szintén eladtak tíz darab állatot.

Ílyentermén a nyáj, mire Bábák-havasra ért, alaposan megfagyott. Két nap múlva megjelent a csendőrökön egy határőr, akinek Bartha János csendőrőrmester és Szócs Ferenc csendőr a megmaradt bárányokat átadták. A határőr örömeiben hat állatot a csendőröknek ajándékozott, akik erre újabb bünt követtek el: kiállítottak egy hamis nyugtát 40 koronáról és az összeget, mint az órs élelmezésére vásárolt bárányok árát elkönyvelve, a pénzt maguk között szétosztották.

Az órához beosztott egyik népfelkelő figyelmeztette a csendőröket eljárásuk helyteleniségére, mire majd megverték. A népfelkelő erre a négy csendőr ellen feljelentést tett felettes hatóságuknál. Dózsa Jánost és Schusster Andrást vizsgálati tovságba helyezték és a kolozsvári honvéddügyesség ellenük lopás büntette, tulajdon biztonságára ellen csalás büntette, háromrendbeli szolgálati kötelezettségértés büntette és fegyelmi vétség miatt; — a szabádban hagyott Bartha János és Szócs Ferenc ellen pedig bűnpártolás büntette, őrszolgálati kötelezettségértés büntette és tulajdon elleni csalás büntette címen emelt vádat.

A honvédhadosztály-bírószék egész napon át tárgyalta ezt a bűnügyet, a mely, bármily egyszerűnek látszik is, a vád sokféle és több mellékszempont miatt eléggé komplikált jogeset és az elbírálása éles judiciumot igényel. A déljelött az iratok felolvasásával, továbbá a vádlottak és tanúk kihallgatásával telt el. A tanúk, — az emített pap; a két gazdálkodó, akik szintén vásároltak a barányokból; több népfelkelő, közöttük az is, aki a feljelentést megtette és a bábák-havasai őrs csendőrei, — jórészt igazolták a vád állításait. A vádlottak jóhiszeműséggel védekeztek.

Délután került a sor a perbeszésekre. Az ügyész a tényállást igazolva látta és szigorú büntetést kért. Isaac Aurél dr. azt vitatja, hogy legfeljebb kísérletről lehet szó és nem betejezett bűncselekményről; Ausch Jenő dr pedig súlyos jogi érvekkel igyekezett a vád tartatlanságát bizonyítani. A perbeszések után az elnök közölte, hogy a bíróság ítéletét ma nap déljelött 10 órakor fogják kimondani.

Nem akarnak harcolni a szerbek.

— Ellentétek Sándor trónörökös és az entente főparancsnoksága közt. —

Saját tudósítónk telefonjelentése.

Budapest, május 18.

Berlin. Az orosz határról jelentik: Az orosz lapok atheni tudósítónak jelentései szerint a szerb seregek főparancsnoksága és az entente keleti seregének parancsnoksága között az utóbbi időben éles ellentétek merültek fel. Az ellentétek a szerb hadsereg elhelyezésének kérdésénél keletkeztek. A keleti hadsereg főparancsnoksága egy általa megutárolt operáció keresztülvitelére a szerb hadseregnek a keleti hadsereg bal szárnyát jelölte ki és elhatározta, hogy a szerb csapatok ebbe a csatába nyomban be is vonassanak. A szerb főparancsnokság, melynek élén Sándor trónörökös áll, ezzel szemben arra az állaspontra helyezkedett, hogy a szerb csapatokat egyelőre csak tartalék csapatok gyanánt használják fel. A szerb csapatoknak még szükségük van a kimeletre és a csapatok felhasználásánál a politikai kérdésekre is figyelemmel kell lenni. A két főparancsnokság közt eddig nem sikerült megállapodást létrehozni.

Szófia. Az atheni Neon Asiy jelenti, hogy Sándor szerb trónörökös Atenebe is elutazott, hogy Konstantia királyiál személyesen folytatasson megbeszélést a Szerbia és Görögország között fennálló elintezetlen kérdések fölött. Sándor trónörökös azt reméli, hogy személyes megbeszélés alkalmas lesz arra, hogy a görög kormány engedékenységre bírja mindazon kérdések tekintetében, a melyekkel szemben eddig elutasító magatartást tanúsított.

Athen. A franciák igen időszerűen Koriú szigetén, mert nagyon telek az ellenséges repülőgépek látogatásaitól. Nemrég a hadihajón lévő védőgyűrűk rejtetlen lövedékeset kezdtek egy repülőgép ellen, amely óriási távolságban toltúnt a horizonton. Később, amikor a repülőgép Koriú fölé érkezett, kiderült, hogy a hadihajók saját aeroplánjukra lövedékesek. A franciák mindenkiben kémet sejtettek. Legutóbb francia katonák toltúsból szuroonnyal kísérték az utakon át egy ilyen „kemet”. A lakosság rögtön ráismert és nagy szimpátiával fogadta, mert egy szerb katonai orvos volt, aki a kolera-epidémia idején nagy szolgálatokat tett a pogárságnak.

SPORT.

+ ATE-AMIE barasagos mérkőzés. E. hó 21-én vasárnap, d. u. 5 órakor az AAK Török Gábor-utcai sporttelepen fog találkozni Arad város két legjobb iotoban-csapata, az ATE I. és AMIE I. mindkét csapat a jelenleg legjobb összeállításban fog szerepelni s így előreláthatólag igen szép és élvezetes mérkőzésben lesz része Arad város sportközönségének.

A velencei siklás felé . . .

(Offenzívánk sikere. — Cadorna maga vezeti az operációkat. — Az Etsch-völgy kifűrtése. — Giolitti és a háború.)

Saját tudósítónk telefonjelentése.

Budapest, május 18.

Basel. A *Basler Neuente Nachrichten* jelenti: Milánóból érkezett utasok elmondják, hogy a városba tegnap délután két órakor érkezett el az osztrák-magyar győzelem híre. Cadorna gróf maga vezeti a veszélyeztetett szakaszon az operációkat. A fenyegetett országrész lakosságát már régebben eltávolították és Ferrarába vitték. Az osztrák-magyar sikerek Milánóban nagy izgalmat keltettek.

Giolitti a háború mellett.

Lugano. Az *Avanti* megerősíti azt a jelentést, mely arról szól, hogy Giolitti újból Romába jön. A *Secolo* azt a szenzácios hírt közli, hogy a következő parlamenti ülésszakban Giolitti nemcsak részt vesz, hanem a háborút partito beszédet is fog mondani. A nap maga is kételkedését fejezi ki a hír valóságában.

A győzelem híre Németországban.

Frankfurt. Az osztrák-magyar csapatok jelentékeny győzelme általános kellemes meglepetést keltett és nagy örömet idézett elő. A sikert annyival is magasabbra becsülik, mert a foglyokat és a zsákmányt nem nyílt ütközetben, hanem a legnagyobb nehézségek között, kiellen hegyes vidéken ejtették.

A holland sajtó sikerünkről.

Hága. A magyar és osztrák csapatoknak legutóbbi sikereit a holland sajtó jelentékenyeknek itéli. A *Maasbode* a következőket írja: Ezzel az eseményekkel a Trient felőli fenyegetést, ha egyáltalában lehet fenyegetésről beszélni, teljesen ellensúlyozták. Az elért eredmények, katonai szempontból, nem jelentéketlenek, és Olaszországnak sok vérbe fog kerülni, ha az előbbeni helyzetet vissza akarja állítani. A *Nieuwe Rotterdamse Courant* szerint ez a legsúlyosabb csapás, a mit Magyarország és Ausztria eddig Olaszországra mért. Az olasz offenzívát hosszú időre lehetetlenné tették.

Titkolják Olaszországban az eseményeket.

Lugano. Az olaszok mindent elkövetnek, hogy eltitkolják a magyar és osztrák csapatok legújabb sikereit. Ezért az olasz kormány intézkedett, hogy a svájci lapok ne jöhessenek át a határon.

Olasz rágalmak.

A Magyar Távirati Iroda jelenti a sajtóhadiszállásról: Egy olasz katonánál átkutatása alkalmával egy napiraportot találtak, amelyet az 5. hadtest parancsnoksága adott ki s a mely olasz foglyoknak osztrák-magyar haditagságban történt állítólagos bántalmazásáról szól. A parancs így hangzik:

V. hadtest, 1916. február 22. Tárgy: A hadifoglyokkal való bánásmód Ausztriában. Korábbi közlemények folytatásaként és azzal a céllal, hogy ez valamennyi alantas parancsnoksággal közöltessék, közlöm, hogy egy nemrég Olaszországba visszatért menekült elmondta, hogy Ausztriában olasz nemzetiségű katonákkal találkozott, aki megkérte őt: Ha Olaszországba megy, emberiségéből és könyörületeségéből közölje az olasz katonákkal, hogy ne engedjék magukat elfogatni, mert az olaszokkal az osztrákok a haditagságban rosszul bántanak, rosszul élelmezik őket, nehéz munkára fogják, sőt ütlegetik a foglyokat. Feruti s. k., a vezérkar főnöke.

Ha összevetjük ezt azzal, hogy a félhivatalos Stefani-ügynökség már régebben oly hamis jelentéseket adott ki, amely szerint egyes csapatoknál osztrák hadifogságból küldött levelek torognak, amely levelek szerint az olaszokkal a hadifogságban embertelenül bántanak, tisztán kitűnik, hogy Olaszországban az elijesztő tartalmu apokrif levelek közlése és hamis hírek terjesztése rendszerre vált már abból a célból, hogy a katonákat visszatartsa a szökéstől.

Egy hónapi elzárás helyett felmentes.

(Mersek a tanács a kihágási büntetéseket.)

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, május 18.

Mint az *Aradi Közlöny* annak idején megírta, hogy az aradi rendőrség Kelemen Mihályt és nejét, arad-tanyai lakókat, amiért nem jelentették be a gabonájukat, illetve a már lefoglalt gabonából Pécskára szállítottak el, harminc-harminc napi elzárásra ítélte.

Felbuzerálás után Arad város tanácsa elé került ez a kihágási ügy, és ez ma Varyassy Lajos polgármester elnöklésével tartott ülésében foglalkozott vele. A tanács megváltoztatta az elsőfoku bíróság ítéletét és úgy Kelemen, mint feleségét felmentette, mert bebizonyosodott, hogy rosszhiszeműség nem torog fenn. Az asszony, aki hadbavonult férje helyett a gazdaságot vezeti, bejelentette a gabonát, de azt mindig csak szemmérték szerint becsülte meg, és sohasem mérték fel, sőt mint a polgármester által elrendelt utólagos vizsgálatból kiderült, több gabona volt náluk, mint a rekvirálás alkalmával a hatósági közeg a jegyzőkönyv szerint lefoglalt.

Ugyancsak ma foglalkozott a tanács *Bildhauer* Ignác aradi kereskedő ellen hozott elsőfoku kihágási ítélettel is. A kereskedőt a múlt év februárjában feljelentették, hogy a maximális árakat túllépve hozza áruba a lisztet. A rendőrség ezért tíz napi elzárásra és 200-200 korona pénzbírságra ítélte. A tanács feloldotta az ítéletet és *Bildhauer* ítéletét összefüggésben háromszáz koronába állapította meg. Az indokolásban kimondta a tanács, hogy amikor a kihágás történt, akkor a kormány még nem maximálta a liszt árakat és *Bildhauer*

megtéveszthette a malom egyesületnek az a körlevele, amelyet fizetlethez küldött és amelyben azt mondja, hogy a liszt árát hozza szabad számítani a liszt árához. Mint-hog *Bildhauer* a maga polgári hasznát még is a rendesnél magasabban szabta a háború alatt, pénzbüntetéssel volt súlytandó.

Kié a rizs haszna?

(Több usztet kapnak a pékek.)

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, május 18.

Arad városnak ma a belügyminiszter kiutalt 29 vagon lisztet, amelynek 20 százaléka nullás, 80 százaléka főző és 50 százaléka kenyér liszt. A miniszterium tehát nem vette tekintetbe, hogy Arad most körülbelül 18 ezer lélekkel többet lát el, mint amikor az első lisztkontingensét megállapították és nem utalta ki a város által kért 34 vaggont. A közlelmezési bizottság legutóbbi határozata szerint a pékek csak főző és kenyér lisztet, a detail kereskedők csak nullás lisztet kaphatnak a részükre megállapított kulcs szerint.

A legutóbb elhangzott panaszok alapján — mint megirtuk — a tanács módot keres, hogy a pékek lisztkontingensét felemelje. A hét folyamán Bitner Róbert rendőrkapitány és Exterde Kálmán báró főszámvevő sorra járták a lisztelárusítással foglalkozó nagykereskedők üzleteit és arra a tapasztalatra jutottak, hogy azok egyikénél és másikánál megmarad a liszt, mert detail áron nem tudják eladni. A pékeket a város látja el és a nagykereskedők az átvett kontingenst kis részekben nem tudják elhelyezni. Van olyan is, aki el sem viteti a lisztközpontról a részére kiutalt árut. Körülbelül 78 szak főlegesen lisztet találtak ily módon és ezért Gréa Nándor főkapitány azt javasolja a tanácsnak, hogy ezt ossza fel ama pékek közt, akik keveslik a maguk két hetes kontingensét. A pékek kérését az ipartestület is támogatja.

Az aradi fűszerkereskedők — mint értesülünk — szintén igen érdekes kérelemmel fordulnak a tanácshoz, amely bizonyára igen sok vitára fog még alkalmat adni. Mint ismeretes, a miniszter eldöntötte Aradról azt a nyolc vagon rizst, amelyet a város által vásárolt 14 vagon terhére, mint második részletet, küldött Aradra a bécsi Handels und Industrie Gesellschaft. A város kitette a rizs árát, illetve a tizennégy vagonból a város vett két vaggont, a többi aradi kereskedők vásárolták és ők is deponálták az érte járó pénzt. Az üzletet teljesen a város bonyolította le, s járt közben a kormányoknál és a különböző fórumoknál. A hat első vagon pénzügyi elszámolása teljesen rendben is van. A későbbi és most eldöntött 8 vagon sorsa azonban nem ilyen egyszerű. A város tudniillik az újabb rendelkezések értelmében csak a Hadi Termény részvénytársaság útján hozhatta be a rizst Aradra. Ezért tehát nem is küldhette utánvétellel el Aradról a rizst annak a tizenegy címnek, amelyeknek a miniszter a város rizsét kiutalta, hanem a vevő tulajdonképpen a H. T. és ő fog elszámolni, ő fog fizetni a városnak. A rizst a város 182 koronáért vette, költsége volt rá métermázsánként 18 korona (fuvar, teher, időközi kamat) és eladta 150 koronáért. Tehát minden vagonon nyer a város 2500, a nyolc vagonon huszezer koronát. A kereskedőknek az az álláspontja, hogy ebből a haszonból csak ők részesedhetnek, mert az ő pénzük fekszik az áruban már hónapok óta. Ezzel szem-

ben áll az a felfogás, hogy csak az időközi kamatok illetik őket, mert az üzletet a város inaugurálta, bonyolította le és a miniszter épen úgy rekvirálhatta volna Arad város részére az egész kvantumot, mint ahogy most tizenegy-törvényhatóság közt osztotta szét.

H I R E K.

Akit eltiltottak a szerelemtől.

Sajtó tudósítók telefonjelentése.

Arad, május 18.

Megirtuk nemrég, hogy egy ismert fővárosi mulató igazgatójának levelet írt, a mulatóban alkalmazott egyik parkett-táncosnő, amely levélben a rágalmasó kitételek egész öcnét zudította az igazgató nejére. Ez utóbbi rágalmasóért feljelentette a táncosnőt a bíróságon, amely, miután a vádlott még fiatalkorú volt, a fiatalkorúak bíróságához tette át az ügyet.

A főtárgyaláson kiderült, hogy a táncosnőnek, pasar fényvel berendezett nyolc-szobás lakása van a József-köruton és hogy egy hirtelen meggazdagodott hadseregszállító a barátja, aki oly bőségesen gondoskodik róla, hogy az egészen fiatalkorú leány már tekintélyes vagyont gyűjtött a takarékpénztárba.

A tárgyalást vezető dr. Csirilla bíró ítéletében egy évi próbaidőre való bocsátásra kötelezte a vádlottat és kimondta, hogy részére felügyelő-gondnokot rendel ki. Ennek a felügyelő-gondnoknak a kötelességévé tették, hogy az elítelt erőnyei fölött őrködjék és hogy „mindennemű barátot tőle távol tartson.” Ez ellen a súlyos ítélet ellen a táncosnő felebbezett és a felebbezést tegnap délben tárgyalta a büntetőtörvényszéknek dr. Auer táblabíró elnöksége alatt ülő tanácsa. A tárgyaláson úgy a panaszoanő, mint az ügyész fenntartotta a vádat, viszont a táncosnő kijelentette, hogy az ítélet anyagi exisztenciáját veszélyezteti. A bíróság mégis helybenhagyta az első bírói ítéletet és így az jogerős lett.

LEGUJABB.

Fél 3 órai telefonjelentés.

Hága. Newyorkból jelentik: Az amerikai külügyi hivatal ma jegyzéket nyújtott át Bernstorff gróf nemet nagykövetnek, amelyben az Egyesült Államok kormánya azt a német kérelmet, hogy a Möwe német segéd-cirkáló által letoglalt Appam gőzös legénységét internálják és az Appam amerikai kikötőben vétessék őrizet alá, visszautasítja, miután ezt nem a porosz-amerikai szerződés, hanem az amerikai törvények szerint bírálják el. Az amerikai külügyi hivatal egyúttal megengedte az Appam katonai legénységének, hogy visszatérhessen Angliába.

Berlin. A Kreuzzeitung foglalkozva a déltiroli eseményekkel, azt írja, hogy azok fényesen igazolták Cadornának azt a vonakodását, hogy nem küldött csapatokat a nyugati frontra. Néhány nap múlva az ententének asszal a kérdéssel kell foglalkoznia, ne küldjön-e francia és angol csapatokat szegény Olaszország segítségére.

Rotterdam. A Morning Post jelenti, hogy Middlestonban az ir felkelők ügyében ma nyolc halálos ítéletet hoztak, melyet négy elítélten rögtön végre is hajtottak.

Luganó. A Corriera del a Sera természetesen nagy elővigyázatossággal foglalkozik a legutóbbi harci eseményekkel és megállapítja, hogy az osztrák-magyar offenzíva nagy kiterjedésű. Az olaszok állásaiknak nagy részét hősiességgel tartották, de ott, ahol az ellenség ütegeiből elviselhetetlen tüzet koncentrált, ezeken a kis front részekén minden ellenállás céltalan, megsemmisüléssel lett volna egyértelmű. A megtámadott állások megerősítése is lehetetlen volt. Egyelőre csak az előre tolt vonalak egyes állását vontuk vissza, de a főállások — habár teljesen illuziót nem kell táplálni — tartják magukat.

— Visszahívták Brazília berlini követét. Berlinből jelentik: A brazil kormány visszahívta berlini követét, Teiff-Hoonholt. Visszahívása összefüggésben van azzal az eredménytelen tárgyalással, amelyet Brazília indított a brazil kikötőkben lévő német hajók kibérlése dolgában. Teiff követ az utóbbi időben gyakrabban időzött Svájcban. A brazil követnek svájci tartózkodása alatt alaptalan nyugtalanság támadt a németországi brazil kolóniában. Ekkor a nyugtalanságra semmi ok sincs. A visszahívott követ utódjaul Gurgel do Amaral neveztek ki, aki addig Hágában volt követ. Igen szimpátiikus és intelligens diplomatának ismerik.

— Péter király letört, beteg ember. Bergenből jelentik: Péter orosz király Pétervárra utaztában ma érintette Bergent. Ott személy volt a társaságában. A király egy letört és beteg ember benyomását kelti.

— Andrássy Lengyelország felosztása ellen. Berlinből jelentik: Andrássy Gyula gróf egy interjúban kijelenti, hogy Németországnak és a monarchianak szüksége van natarai biztosítására és ezért az eloglalt területeket annektálnia kell. Lengyelország felosztását nagy hibának tartaná.

— Wilson és a béke. Londonból jelentik: Wilson elnök elküldte válaszáat a pápa legutóbbi üzenetére. Hivatalos helyen megtagadnak minden felelősséget az elnök válaszáról. A levélváltás csak közvetve erősítette, béke és háború kérdését. Hír szerint Wilson azt írta a pápának, hogy buzgón igyekszik, hogy az Uniót visszatartsa a háborútól és mindent megtesz ez irányban ameddig az Egyesült Államok érdekei ezt megengedik.

— Rasputin él. Berlinből jelentik: Az orosz határról érkező jelentések megcátozzák a Rasputin meggyilkolásáról elterjedt híreket. A car bizalmas barátja Pétervárott él és jól érzi magát.

— Földrengés Olaszországban. Luganóból jelentik: Tegnap délután 1 óra ötven perckor Olaszországban heves földrengés volt érezhető. A földrengés különösen az Adria zónában és a mögötte fekvő tartományokban volt heves és a Farrarától északra fekvő területtől az Aquileától délre fekvő területileg terjedt sok kárt okozott Anconában, Pesaróban és Riminiben, kevesebbet a Romagna tartományban. — Luganóból jelentik: A földrengés centruma a tengeren volt Pesarótól keletre. A földrengés különösen Riminiben okozott nagy kárt.

— Előleptetés. A király lovag Vest Teodor 7. lovastüzérszázálybeli tartalékos hadnagyot főhadnaggyá nevezte ki.

— A vasuti vendéglő bérlése. Az aradi állomás vendéglőjét évek óta Schreiber Lajos bérlte a MÁVtól. Schreiber az utóbbi időben beteg lett, huza-mosabb időre szanatóriumba ment és végül kénytelen volt megválni a bérlétől, amelyet nem vezetett tovább. Az államvasutak igazgatósága most pályázatot hirdet az aradi vasuti vendéglő bérlésére és miután ez egyike a legforgalmasabb vasuti éttermeknek, már most is nagy az érdeklődés és az ország minden részéből jelentkeznek pályázni óhajtó vendéglősök a bérlésre.

— A romániai szesz. Aszaltal, hogy a kormány a szeszgyáraknak és a szesztermelőknél egy jelentékeny hányadát lekötötte, egyre jobban érezhető volt a belső földön a szeszhiány és a szesz beszerzésének nehézségei. Ezen ügyre igyekeztek segíteni, hogy Romániából óhajtottak szeszt importálni, ami az összes költségekkel együtt csaknem kétszeresére került a belső szesz maximális árának. Aradról is több nagykereskedő adott vételmegbizást romániai szeszre és már néhány vagon meg is érkezett Aradra. Most a romániai szesz behozatalának kérdésébe beavatkozott a kormány és a hivatalos lap mai számában rendelet jelent meg, amely szerint a vámkültúrdólról behozott szeszt kizárólag a Haditermény Készvénnytársaságnak szabad eladni és a Haditermény Készvénnytársaság utján lehet azt venni.

— Híradás orosz fogságból. Toth Pálné nyugalmazott máv. főmérnöknek fia Toth Bala, aki a gyulai 2. honvédelmi gyalogezred önkéntesként Przemyslben került az oroszok fogságába, hosszú ideig nem adott hírt. A várátadása után: 1915. májusában Szamarkandból írt Toth Béla, hogy orosz hadifogságba került. Azóta majdnem álló esztendeig nem jött levél a hadifogolytól. Most végre újból hírt adott magáról: Nikolaj dar állomáson van a moszkva-kazáni vasut mentén és a 6. sz. irodában dolgozik mint hadifogoly.

— Adófizetést sürget a városi adóhivatal. Arad város adóhivatala szigorú hirdetményben hívja föl mindazokat az adózókat, akik a városi adókönyvben előírt és esedékes adó tartozásukat május 15-ig be nem fizették, hogy azt járulékaival együtt a jelen hirdetmény közhírré tételétől számított 8 napon belül, vagyis e hó 24-ig az alulírott városi adópénztárba annál is inkább fizessék be, mert ellenkező esetben ellenük a zálogolási eljárás azonnal megfog indítani.

— Iparos alapítvány. Csukor László asztalos és ács tanuló segélyalapítványából egy Aradon felszabaduló jó magaviseletű és szorgalmas asztalos tanuló, vagy felszabadult asztalos segéd, ki tanone idejét Aradon töltötte, szerszámsegélyben részesül. A segélynek ez évben kiosztandó kamata 60 koronát tesz ki. A polgármester most felhívja azokat, kik az alapítvány elvezését elnyerni óhajtják, hogy kérvényeiket mesterük bizonyítványával, valamint tanonciskolai bizonyítványokkal felszerelve május 30-ig nyújtsák be.

— Kitüntetés. A király Trunner József és Sándor Lajos 2. honvédelmi gyalogezredbeli szakaszvezetőknek, továbbá Verasztó Lajos őrvezetőnek a másodosztályú ezüst vitézségi érmét adományozta.

— Halálozás. A kunágotai róm. kath. hitközség 45 éven át volt lelkipásztora, Gfenes Barnabás esperes-lelkész életének 78-ik évében, hosszú súlyos betegség után elhunyt. Temetése ma történt meg.

— Evzáró osztályvizsgálatok a helybeli t. r. főgimnáziumban. Minthogy miniszteri rendelkezés folytán a folyó 1915-16. iskola év már folyó év június hó 3-án befejezést nyer, az évzáró osztályvizsgálatok ennek megfelelően a következő sorrendben fognak megtartatni: Május 19-én osztályvizsgálatok a rendkívüli tantárgyakból (román nyelv, egészségtan, gyorsírás). Május 20-21-én: hittanvizsgálatok. Május 22-27-én osztályvizsgálatok a rendes tantárgyakból. Június hó 3-án: Te Deum és iskola bizonyítvány kiosztás. (A nyomtatott Értesítők azonban csak később kerülnek kiosztásra.) A folyó tanévi magánvizsgálatok június hó első felében lesznek. Ezen vizsgálati napok azonban csak később lesznek megállapíthatók. Erről, valamint a folyó tanévi rendes szóbeli érettségi vizsgálatok idejéről, továbbá a nyomtatott Értesítők kiosztásáról és a jövő tanévre való előzetes beiratások idejéről a sajtó útján fognak az érdekeltek értesítetni. Az igazgatóság.

— Merénylet egy kisleány ellen. Fővárosi tudósítók jelentik: A Váci-körút 62. szám alatt levő cukorka-automata előtt néhány kisleány állott tegnap délután, amikor hirtelen ott jermett egy fiatal legény. Az egyik ötéves kisleánynak cukrot vett a lapdát is igerve, rávette, hogy elmenjen vele. A Kálman-utca 23. számú házába vezette s az udvaron át a pincébe csalta. A jelenetek tanúja volt az első emeletről Benke Amália takarítónő s rosszat észlve, értesítette a dologról Simicska János házfelügyelő feleségét, aki erre kocsival bejött a kapu s rendőrt hívett. Miközben odajárt, a pincéből sikoltozás hangzott, amire a házban lakó asszonyokból többen lemerontak a pincébe. A kisleány bekiáltott szemmel a földön hevert, a legény pedig menekülni igyekezett. Ököcsapásokkal eljuttott a kapuig, amelyet azonban zárva talált. Dühében pozuzta a kapun levő kis ablakot. Az asszonyok sikoltozására figyelmeztetett egy arra járó detektív, aki azután a visszatero házmeisterrel bement a házá s megkereste a döngögő legényt, akit az összeüdült lövegverésre vert. A detektív a lövőt próbálta becsúszni a kerületi kapitányságra. Ott megállapították, hogy a bestiás legény Renner Zoltán huszonkét éves raktári munkás.

— Nászéjszaka a síralomházban. Berattól jelentik: Az *Irisch Times* május 3-iki számában a házassági hírek között jelentette: Ma nőül vette Plunkett Joseph Gifford Grace. A házassági szertartás május 3-án éjjel tizenkét órakor folyt le a dublini Richmond-kápolnában, ahol az ir. torradalom vezéreit fogva tartották. A fiatal házasságok hajnalig együtt hagyták, de a virradat véget vetett a tragikus nászéjszakának és Plunkettot elhurcolták a vesztőhelyre. Május 4-én reggel hét órakor lőbelőtték. Egy napos felesége, egy kiváló dublini ügyvéd leánya, akinek sógorát, nővérének urát, Thomas Mac-Donaghot, férjével egyidőben végezték ki. A megrázóan romantikus dráma egész Írországból mély fájdalommal és gyászra keltett.

— Szabadságon. Vannay Gyula adóügyi tanácsnok ma bejelentette Varjassy Lajos polgármesternek, hogy egészségi állapotára meg kellene szüntetnie a szabadságra megy, amelyet egy szanatóriumban tölt el.

— Eljegyzés. Klein Rózsika és Klein Géza bankhivatalnok Honfőly jegyesek. (Mindketten külön értesítés helyett.)

— Névmagyarosítás. Kiskoru Schütz János aradi születésű kisperegi lakos családi nevének Molnár-ra kért átváltoztatását a belügyminiszter megengedte.

— Orrincsek ezredes tanuvalomása a gyulai síkkasztók ügyében. Szegedről jelentik: Ma folytatta a szegedi honvéd hadosztálybíróóság a síkkasztással vádolt számvivő altisztek bűnperében való tanukihallgatást. A ma kihallgatott tanuk között két ezredes is szerepelt. Kaspis Odón főszámvivő, első volt tulajdonképpen, aki a csalást észrevette. Feltűnt ugyanis neki, hogy a szakácsok kevesebb húst osztanak ki a legénység között, mint amennyi a bevásárlási jegyzékbe van bevezetve. Ezen az alapon azután nyomozni kezdett és később az oda kirendelt nyomozó honvéd ügyésznek is ő szolgáltatta a fontos adatokat. Kihallgatták még Orrincsek István és Arnoldfalvy Alfréd ezredeseket. Mindketten parancsnokai voltak a gyulai 2-ik honvéd pórszászidőrajznak. Orrincsek István ezredesnek feltűnt, hogy rossz kocsikkal és lovakkal indulnak el menetszázadok és egy alkalommal meg is említette ezt. Arnoldfalvy Alfréd ezredes azt mondta, hogy idejét teljesen leköltötte a legénység kiképzése és így a gazdasági hivatal ügyeivel nem foglalkozhatott, amelynek különben is más volt a parancsnoka. A két ezredes vallomása általában lényegtelen volt és nem szolgáltatott semmi döntő bizonyítékot. A tanukihallgatásokat folytatják.

— Az első rokkanttelep. Fővárosi tudósítók jelentik: A kormány megbízásából a rokkantügyi hivatal 40.000 koronára megvásárolta Battyány Lajos gróf győrmegyei kastélyát és a hozzá tartozó parkot. A kastélyban egyelőre százötven rokkant katonának rendeznek otthont, a parkból pedig logiaikoztató és növénytermesztő-telepet létesítenek. Addig a leányok, hogy a kormány kastélyt vásárolt a rokkantak számára, leírások szarmaszták, amelyek kapcsán illetékes helyen hanganyozni kívánják, hogy minden rokkantat a lehetőségek határain belül logiaikoztatni és egyáltalán nem lehet szó arról, hogy csak néhány száz kiválasztott rokkant ellátását véteék tervebe.

— Köszönetnyilvánítás. Krants Lajos úrnak, Suikowski József Maria nőnek és meyeri gyámja és vagyongondnokának tevésege szünetelt Lukács Pálné az elhagyatott árvák és szegény iskolás gyermekek felnevelésére céljából alakult és 20 év óta fennálló panaszai jótékony Nőegylet javára, mint annak elnöke ezer koronás alapítványt tett azzal, hogy ezen alapítvány évi kamatait a szegény iskolás gyermekek felnevelésére fordítsák. Az adományért ez uton is nász köszönetet mond a pankotai nőegylet vezetősége, Hanyi Gyuláné másodelnök, Nagy József titkár.

— Tanúyt tábornok. Bécsből jelentik: Urbán Ede tábornok, a vasúti és távirat-ezred volt parancsnoka, aki később a temesvári hadtestvez volt beosztva mint tábornok, ma hirtelen meghalt.

— Odesszában kivégzett angol kém. Bukarestből jelentik: Az Adeverul jelentése szerint Odesszában kivégezték egy Masterman nevű angol állampolgárt, aki állítólag a központi hatalmak részére kémkedett. Masterman azeiótt orosz kémzolgáltatásban állott.

— Közgyűlés. Az Aradi Polgári Jótékony Nőegylet vasárnap délután fél tizenkét órakor a város háza tanácstermében tartja rendes évi közgyűlést.

— A rézgálic helyettesítése. Mint a zágrabi ampelológiai intézet szakvéleményéből kitűnik, a mementól név alatt szereplő szőlőpermetező nagymértékben hozzájárulhat ahhoz, hogy a gazdak az 1894. évi 12. törvénycikk 50-ik paragrafusának, mely a permetezést kötelezővé teszi, eleget tegyenek. Az eredeti mementóval, szakértők szerint, elég kétszeri permetezés és egy csomag, amely egy kilogram rézgáliccal egyenlő értékű, száz liter vízhez elég és egy korona hatvan fillérbe kerül. Bővebbet a mai hirdetésben. 2568

— Underwood-gépiró és gyorsíró szakiskola Zitter és Hollos cégnél, tépostával szemben. Ugyanott írásmunkák és sokszorosítások a legújanyosabbban vállaltatnak. 4697

Az örültek dinasztija.

(A cári tron beteges. — A Romanowok öröklött bajai.)

Az Arad. Nőszeg. tanácsok.

Arad, május 18.

Furcsa dolgok történnek Oroszországon. Nikolajevics, aki nem áll fel az ékéről, amikor a cárra mondanak pohárköszöntőt, ismét a hadsereg fővezére lett... Ismét sorsának gyökeres változása előtt áll egy cár s ha hinni lehet a híradásoknak, azon a ponton, hogy megtegye a lépést, amely a trónról a többilyodottak magányába és magára hagyatottságába vezet.

Aki azonban ismeri a Romanow-Holstein-Gottorp dinasztia történetét, azt nem lepi meg II. Miklós betegsége. A Romanow házban kezdettől fogva ép oly gyakoriak voltak a megőrülések, mint a korai, vagy erőszakos elhalálozások. És amióta III. Péter trónraléptével a Romanowok helyét a Romanow-Holstein-Gottorp dinasztia foglalta el, oly tisztán lehet megfigyelni a dinasztia keretén belül az öröklött elmebajokat, a terheltséget, hogy ugyancsak egy orosz császári pszionopathológiáról lehet beszélni.

III. Péter cár rettenetes viszonyban szenvedett, amely egyúttal minden képzeletet felülmúló alkoholizmussal is párosult. Örökét átvette fia, I. Pál cár, aki epileptikus volt s mint örökletet nyújtott el. Valóságos patológikus studium volt az őt követő I. Sándor cár, aki nagyanyjának, II. Katalinnak nagyzási mániáján kívül szinte már komikussá váló melanonohiát is tanusított. Ő volt az első, akin konstancián lehetett azt a két bajt, amelyben utódai közül annyian szenvedtek s amely ma már a cári családra tipikus: az emlékezés hiányát és a miszticizmust. Uralkodása csupa összetűgéstelen, egymásnak ellenmondó nátlározatokból s könyvekből állt. Egyszer dühöngő volt, máskor szentimentális, misztikus inspirációk után kutatott s ha agya a dolgok logikus fonatát követni nem tudta, kétségbeesett. Akar örömmel, akar rossz hírekkel letek meg, szabad folyást engedett könyveinek.

Utódjának becsőnek, Pavlovics Konstantinnak, I. Pál második fiának kellett volna lennie, de Konstantin annyira gyengeelméjű volt, hogy képességeinek maximuma volt, ha nyilvános alkalomkor csak félig-meddig tisztelegesen viselkedett. Ezért még I. Sándor cár életében elhatározták, hogy Konstantin mellőzik s Pál harmadik gyermekét, Miklóst ültetik a trónra.

I. Miklósról megállapította a történelem, hogy nemcsak üldözési mániában szenvedett, amelynek rohamai közben borzalmasan kegyetlen volt emberekkel és állatokkal szemben, hanem misztikus nagyzási mániában is, amely elhitette vele, hogy ő megsebzhetetlen.

II. Sándor cár, atyjának I. Miklósnak összes hibáit öröklötte, habár csak áratlan miszticizmus és siró fatalizmus képében. Ehhez párosult még egy patológikus különlegesség: valami homályos, túrsza idealizmus. Szellemi örökségén megosztottak fia: ájtási rohamait Miklós, a trónörökös öröklötte, második fia és tulajdonképeni utódja, III. Sándor a nagyzási mániát kapta és egy belső betegséget, amely szörnyű módon ragadta el őt az évek sorából tértikoranak teljében. Szergej fia a szadizmust kapta, amely III. Péterre, I. Párra és I. Miklósról emlékeztette, többi fia pedig szintén patológikus módon tájsozták a szeszami botrányokat.

II. Sándor cár fiainak gyermekeit mind már egész fiatal korukban mutatták a terheltég felé. III. Sándor fiaik közül ugyanis György nagyherceg epilepsiában meghalt, Mihály nagyherceg teljesen betegeskedett, II. Miklós cár pedig, III. Sándor legidősebb fia, gyermekkorában oly gyenge volt, hogy teljesen képtelenek voltak életét, épp úgy, mint most Alexejét, a jelenlegi trónörökösét, Tizenötödik és huszadik életéve közt II. Miklós cár epileptikus rohamokban szenvedett, a már mint óra hosszú és nehéz betegségen esett keresztül, amelynek következményei szellemi gyengeségben és miszticizmusban nyilvánkoznak meg.

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS.

— Cséplőgépek benzín- és olajsztükséglete. A földművelésügyi miniszter rendeletével a közeledő cséplési időnyre tekintettel a mezőgazdasági üzemekben használt gépek, cséplőgépek, szántógépek, darálóok céljaira szükséges nagyobb mennyiségű benzín, benzol és kenőolajokra nézve a beszerzési engedélyekért a polgármesterei hivatalban betekinthező bélyegtelen kérvénymintákon a m. kir. földművelésügyi minisztérium XII. főosztályához intézendők a kérvények. A kisebb motor és géptulajdonosok benzín- és olajsztükséglete beszerzésének megkönnyítése céljából a földművelésügyi miniszter egyidejűleg intézkedett, hogy ugyancsak a polgármesterei hivatalban betekinthező

cégeknél bensint 2 hordó erejéig, hengerolajat 15 kg. és gépkenőolajat pedig 1—2 hordó erejéig minden beszerzési engedély nélkül vásároljanak.

Felolvas szerkesztő:
Rudnyánszky Endre.

NYILTÉR.

(Az ezen rovart alatt közöltteket nem vállalunk felelősséget)

Köszönetnyilvánítás.

Felejthetetlen jó nőm, illetve édes jó anyánk elhunyt alkalmából hálás köszönetünket fejezzük ki mindazoknak, kik vigasztaló szavaikkal, kosszoruk küldése által mérhetlen fájdalomunkat enyhíteni oly szívesek voltak. Különös hálánkat fejezzük ki Schleifer Antal urnak és a vezetése alatt álló egyesült dalárda minden egyes tagjának szíves közreműködésükért.

Arad, 1916. május hó 18.

Serlot Lajos
és gyászoló családja.

15

zöldszemű ember

Ertesítés!

Tisztelettel tudatom a n. é. hölgyközönséggel, hogy

harisnyakötődémet

Weitzer János-utca 15. sz. alól a főpostával szemben Weitzer János-utca 11. Kintzig-házba helyeztem át. További szíves támogatásukat kérve, maradok tisztelettel

Özv. Braun Ignácné.

Uraságok,
gazdászok és kereskedők
figyelmébe!

Hadi foglyok és munkások részére:
férfi ruha, bakkanos és
komisz-ingek, lábravalóval
bármely nagy mennyiségben olcsó
árban kapható.

Herzfeld Gyula

Asztalos Sándor-utca. 2156

59161—916. szám.

Földhaszonbérleti hirdetés.

A magyar vallás- és tanulmányi alapok Temes vármegyében fekvő következő 9 mezőgazdasági birtoka, u. m.:

1. A magyar vallás- és tanulmányi alap Magyarmedves, Temesujlak és Temesujnép községek határában fekvő 1159 ²²²/₁₈₀₀ K. hold.
2. A magyar tanulmányi alap Gilád község határában fekvő Gilád I. 522 ¹⁵¹⁰/₁₈₀₀ K. hold.
3. A magyar vallás alap Temereczerna község határában fekvő 1129 ⁹⁹⁸/₁₈₀₀ K. hold.
4. A magyar tanulmányi alap Temesliget község határában fekvő vízépusztal 868 ¹¹⁸⁰/₁₈₀₀ K. hold.
5. A magyar vallás alap Temesujlak község határában fekvő 404 ¹⁹⁴¹/₁₈₀₀ K. hold.
6. A magyar vallás alap Hattyas Rakovica és Drágonyfalva községek határában fekvő 1816 ²⁰⁰/₁₈₀₀ K. hold.
7. A magyar vallás alap Hattyas község határában fekvő 684 ⁸⁰⁸/₁₈₀₀ K. hold.
8. A magyar vallás alap Temesfalva község határában fekvő 640 ⁸⁸/₁₈₀₀ K. hold.
9. A magyar vallás alap Széphely község határában fekvő Mira II. 551 ⁷²⁰/₁₈₀₀ K. hold kiterjedésű mezőgazdasági birtoka a haszonbérleti és versenytárgyalási feltételekben részletesen körülírt feltételek mellett 1916. évi október hó 1-től 1928. évi szeptember hó 30-ig terjedő 12 évre, a nevezett minisztérium (IX.) közalapítványi ügyosztályában (V. Báthory-utca 12. sz.) 1916. évi június hó 14-ik napján déli 12 órakor tartandó márt ajánlatú versenytárgyaláson haszonbérbe fogadani.

A zárt ajánlatok nyilvános felbontásánál az érdeklődők jelen lehetnek.

A szabályszerűen 1 koronás bélyeggel felbélyegzendő, lepecsételt és birtokonként külön-külön tett írásbeli ajánlatok a vallás- és közoktatásügyi m. kir. minisztérium segédhivatali főigazgatójánál legkésőbb a versenytárgyalási napon délelőtt 11 óráig nyújtandók be.

A borítékra reá irandó: Ajánlat a _____ birtok haszonbérletére.

As ajánlatban nem a holdankénti, hanem az egész birtokra felajánlandó évi haszonbér számkokkal és betűkkel irandó ki.

Az ajánlatok biztosítására bányapénztől a következő összegek akár készpénzben, akár óvadékképes értékpapírosban, vagy pedig a pesti hana első takarékpénztár betétbonyvecskéjében a versenytárgyalási feltételekben részletesen körülírt módon bármelyik állami (adóhivatali) pénztárnál teendő le éssz arról szóló letéti nyugta az ajánlatos ocalandó. Letétbe helyesendő: 1., 3. és 6. alatti birtokokra egyenként 8000 korona, a 7. sz. alatti birtokra 6000 korona, a 2., 8. és 9. alatti birtokokra egyenként 5000 korona, a 4. és 5. alatti birtokokra egyenként 4000 korona.

Elkésve érkezett, vagy keilőleg ki nem állított, fel nem szerelt ajánlatok figyelembe vétele nem számíthatnak.

Oly egyének, akik a közalappal szemben hátralekös tartozás-

ban vannak, vagy bármilyen címen perben vagy csőd alatt állanak, a versenytől kizáratnak.

A részletes versenytárgyalási és haszonbérleti feltételek a vallás- és közoktatásügyi m. kir. minisztérium segédhivatali főigazgatójánál, a buzaiátfüldői közalapítványi felügyelőségénél és a csáki közalapítványi lapánál a hivatalos órák alatt megtekinthetők. A netán szükséges felvilágosítások utóbb nevezett két hivatalnál és a közalapítványi (IX.) ügyosztályban megszerezhetők.

A feltételek ajánlati mintákkal ellátott példányát 3 korona lefizetése ellenében a segédhivatali főigazgató, vagy pedig a fenti két vidéki hivatal az érdeklődőknek kiszolgáltatja.

Kelt Budapesten, 1916. év május havában.

Vallás- és közoktatásügyi m. kir.
Minisztérium.

2500

Köhögés, retkedség és elnyálkásodás

ellen megbízható és leg-
jobb hatású szer a

Tusinal-cukor

Ara 80 fillér.

Tusinal-tea

Ara 80 fillér.

Fejkorpát

leggyorsabban megszünteti

az eddig egyedül ily szer, a világhírű „Krovil” korpakendőcs.

Ara egy tégelynek 2 korona.

Ha tyukszeme van és
gyötri nagy kín,

A legjobb gyógyszer

az Anagallin.

Ara utasítással 1 korona.

Gyöngyfehér fogakat

nyerünk a

Doré fogpaszta

használatával. Nem habzik! A szájüreget desinficiálja, utólag igen kellemes. Ara egy porcellán-szelenecének 70 fillér.

Fenti szeret kizárólagos készítője és egyedül nagy raktára:

HAJÓS ÁRPÁD

gyógyszertára Arad, Andrassy-tér 22. sz. (Megyeháza szemben.)

Meghívó.

A Borosjenői Önszegélyző és Hitelegylet mint Szövetkezetnek felszámolás alatt 1916. évi június hó 4-én d. u. 3 órakor Borosjenőn az intézet helyiségében tartandó I-ső felszámolási és **VII. üzletévi közgyűlésére.**

Tárgysorozat:

1. Két jegyzőkönyv hitelesítő kijelölése.
2. Felszámolási és felügyelő-bizottság jelentése, a mérleg-, nyereség- és veszteség-számla előterjesztése és a tiszta nyereség felosztására vonatkozó határozat.
3. A felszámoló- és felügyelő-bizottság részére a felmentvény megadása.
4. A szövetkezet kintlevőségének átruházására vonatkozó határozat.
5. A közgyűlést 8 nappal megelőzőleg benyújtott indítványok.

A szövetkezet I-ső felszámolási s illetve VII-ik üzletévit 1915. évi március hó 22-én kezdette meg 229 taggal, kiknek összesen 2035 drb üzletrészük volt. A hetedik üzletév végén, 1916. március 21-én 215 tag, 1953 üzletrésszel 145783 kor. 50 fillér névértékkel volt képviselve.

A felszámolóbizottság.

VAGYON. Az 1915-6. üzletévi mérleg-számla. TEHER.

Pénztárkészlet	19853 93	Törzsbetét	145783 50
Váltó	126931 35	Betét	120 83
Kötelezvény	5668 25	Atmeneti kamatok	358 30
Hadikölcsön	975 --	Tartalékalap	3709 09
Be nem folyt kamatok	2146 70	Nyereség	5608 55
	155575 27		155575 27

Borosjenő, 1916. évi március hó 22.

Molnár István,
könyvelő.

Pataki József,
felsz. biz. elnök.

Kincsg Ferenc,
pénztárnok.

Genát Soma,
felsz. biz. tag.

Revilák Károly,
felsz. biz. tag.

Znorovszky Ferenc,
felsz. biz. tag.

Jelen mérleg-számlát a fő- és segédkönyvekkel összehasonlítván, helyesnek és rendben levőnek találtuk.

Borosjenőn, 1916. évi március hó 22-én.

2558

Blau Dávid,
felü. biz. tag.

Kämmer Ádám,
felü. biz. elnök.

Osztrics János,
felü. biz. tag.

Fedák
cipőkrém

1 ÜVEGTÉGELY
A LEGNAGYOBB
HÁZTARTÁSBAN
EGY
HÓNAPRA
ELEGENDŐ.
ÁRA
1 KORONA

ARADI
Fedák
cipőkrém

6909

Rövid, norinbergi és diszműáru nagykereskedésben

segéd felvétetik.

2555

Fényképpel ellátott ajánlatokat kér:

Vas Jenő nagykereskedő
Marosvásárhely, Fő-tér (Agrár-palota.)

2554

Irodánkban

mielőbbi belépésre, kereskedelmileg képzett

pénztárnok-tisztviselői

valamint gyakorloít, önálló

könyvelő-levelezői

állás betöltendő. — Személyes bemutatkozást kérünk.

Kneffel Károly és Fia cég
szén és kokszt nagykereskedése, Boros Beni-tér 2.sz.

Rézgálic

helyett permetezzünk a saját érdekünkben a gazdakörben legjobban bevált, 10 év óta gyártott Kecskeméthy-féle

„Mementholla”

100 liter vízhez 1 csomag K 1.60. — Kapható:
Pollák József fűszernagykereskedőnél.
Rothstein Mór, Szabadság-tér 3.
Vezérképviselő Délmagyarország részére: Karsai Mór Temesvár, Emmausz-utca 7. Telefon szám 48. 2562

Kerestetik

egy intelligensebb, szakképzett

pincemester,

aki önállóan dolgozni tud.

Ajánlatok, feltételek megjelölésével és eddigi működéséről szóló bizonyítványi másolatokkal, további tájékoztatás céljából a kiadóhivatalba küldendők.

Apró hirdetések.

Tudnivaló az apróhirdetésekről:

As apróhirdetések díja a szavak száma szerint számítódik. Minden szó 6 fillér. Vastagabb betűkkel 12 fillér. Vastagabb betűkkel kívánt szavak aláhúzással jelzendők. A legkisebb hirdetés 80 fillér. Az apróhirdetések előre fizetendők. A hirdetések délután 1/6 óráig vétetnek fel.

A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetés szövegét, amelyik tartalmánál fogva eredeti alakjában nem közölhető, megváltoztassa.

ALKALMAZÁST NYER.

Egy szerény igényű német kisasszony 2 gyermek mellé keresetlik. Cím a kiadóhivatalban. 2565

Gyakornokot megfelelő képzettséggel, jó írással azon álli belépésre keressünk. Ajánlatokat L. A. jellegre a kiadóhivatalba kérünk. 2564

Fűszer- és csemegeüzlet részére fiatal segédet keresek, Lázár Gyula. 2558

Német kisasszonyt keresek két kis gyermekem mellé, azonnal vagy június 1-i belépésre. Cím a kiadóhivatalban. 2557

Irodaszolga tisztességes, megbízható, lehetőleg nőien, azonnal felvétetik. Cím a kiadóba. 2549

ALKALMAZÁST KERES.

Egy hadmentes fűszer-, rőfős- és rövidáru-szakmában jártas segéd június 1-re alkalmazást keres. Cím a kiadóhivatalban. 2568

ÜZLETEK.

Egy igen jóforgalmu sörcsarnok és étterem, Itaméréi engedéllyel, azonnali kiadó. Cím a kiadóhivatalban. 2567

KIADÓ LAKÁS.

Kiadó egy különbejárta u butorozott szoba. Weitzer J-u. 14, földszint 2569

Egy modern 4 szobás földszinti lakás augusztus 1-re kiadó Thököly-tér 5/a. 2566

VÉTEL ÉS ELADÁS.

4-6 darab jókarban levő bőrszék privát kézből, megvelekre kerestetik. Cím a kiadóhivatalban. 2571

Cirotek apró kapható Färber Lajos fűszerkereskedésében. 2094

Eiadó egy 8 körös Clayton Sutlevort cséplőgarnitúra 10 éves, melynek a helyszínen csépelni valója van. Bővebbet Hegedűs Lajosné Arad, Mihály-utca 18. 2556

Borsnál száraz szilva kapható Färber Lajos fűszerkereskedésében. 2093

Használt mőllinó és jutte szákot, magas árban minden mennyiségben vesz, Herbstein C., Bocskó-utca. Telefon 261. szám. 2439

Hárs majunga és tamatáve minden mennyiségben kapható Färber Lajos fűszerkereskedésében. 2095

As új házirendről alkotott szabályrendelet kapható Pichler Sándor papirkereskedésében és könyvnyomdájában, Szabadság-tér 1. Telefon 308. 611

Részvény kapható Färber Lajos cégnél. 2421

Muraközi ménló két darab eiadó. Bővebb felvilágosítással szolgál az Aradi és Csanádi Egyesült Vasutak külön birtok kezelésébe, József főherceget 22. szám. 2286

KÜLÖNFÉLE.

Helacit. A legártalmatlanabb arosszépítő és finomító. Iszadó, fényes, szíros, atkás (mitesseres) arcot naponta ahányszor szükséges, gyaptra öntött folyadékkal megtöröljük. Az arc rögtön csodás szép lesz, mintha valami masás lehetett finomságu harmattal volna bevonva. Az atkák pár nap alatt elmúlnak. Ára 1 korona. Dr. Földes és Hehs pipereüzem és vegyészeti gyára Aradon. Tűz mellett ne használjuk. 12

Burgonya

étkezési célra

Sózott hal

kapható

Kalmár Endre cégnél
Arad, Arpád-tér 5. szám.
Városi és megyei telefon 670.

Tyukaszem és minden bőrkeményedés ellen biztosan ható szer Hehs gyógyszerész tyukaszem tapassa. A legmegrögzöttebb tyukaszem a tapasz párnapos használata után leválk, a győtrő fájdalom azonnal megszűnik Ára 50 fillér, Hehs gyógyszerész, Földes gyógyszerész Arad.

Menthol sósborszem. Tiszta, egészséges, zamatos, erősítő, edző, hűsítő, frissítő, fertőtlenítő és fájdalomnyhító házi szer. Ára 50 fillér és 1 korona. Hehs gyógyszerész, Földes gyógyszerész. 12

11146—1916. kh.

Hirdetmény.

Közhírré teszem, hogy a m. kir. kereskedelemügyi miniszter ur 24981—VI. C. 916. sz. rendeletével az 1915. évi június hó 2-án kelt 88003—VI. C.—1915. számú rendelet 8. §-át, amely szerint a gyapuzállítására vonatkozó folyamodványok közvetlenül a kereskedelemügyi miniszterium ipari műszaki ügyosztályának küldendők be, oda módosította, hogy mindazon esetekben, amikor a m. kir. miniszterium 1250—1916. M. F. számú rendelete alapján a Gyapuzközpontnak közvetlenül, vagy kereskedők és bizományosok útján közveve felajánlott gyapuzkészletek szállításáról van szó, a szállítási igazolványokra vonatkozó kérelmek a Gyapuzközpont-

hoz, (teljes címe: A magyar szent korona országai gyapuzközpontja részvénytársaság. Budapest, IV. ker. Városház-utca 14. szám) küldendők be, amely azoknak haladéktalan továbbításáról gondoskodni tartozik.

Arad, 1916. május hó 12 én.
Green,
Elkapitány.

Permetező-

Javitások,

Patent

kutszivattyuk,

Patent

borszivattyuk,

Patent

tűzifecskendők,

Patent

kályhacsövek,

a legnagyobb fűtőanyag megtakarítással

Hönig Ottó

M. kir. szabadalmazott szivattyu készítőnél

Arad, Rákóczi-utca 27.

Meghívó.

Az „Aradi közuti vaspálya és téglagyár r.-t. felszámolás alatt” részvényesinek az 1916. évi június hó 5 én d. u. 1/6 órakor Aradon, a Fehér Kereset szálloda küntermében tartandó évi

rendes közgyűlésére.

A részvényesek, akik a közgyűlésen részt akarnak venni, tartoznak részvényeiket az alap szabályok 14. §-a értelmében vagy a „Magyar vasut forgalmi r.-t.”-nél, Budapesten, (V. Sas utca 1.) vagy a társaság téglagyári irodájában Aradon, legalább 3 nappal a közgyűlés előtt letenni.

Tárgysorozat:

1. A felszámoló jelentése és zárószámadási kimutatása az 1915. üzletévről.
2. A felügyelőbizottság jelentése az 1915. üzletévről.
3. Határozathozatal a téglagyár és tartozékainak eladására vonatkozó ag.
4. A felszámoló és a felügyelőbizottság részére a felmentvény megadása.

Budapest, 1916. június havában.

A felszámoló.

Kimutatás

az Aradi közuti vaspálya és téglagyár r.-t. felszámolás alatt vagyónáról 1915. december 31-én.

	Kor.	l.	Kor.	l.
Téglagyári befektetések... ..	24982	72	Részvénytőke	216600
készletek	9714	—	Előadványok	359002
Adósságok:			Hitelezők	7381
Arad sz. kir. város 457,883-75 K			Kiszolgált részvények bevált.	600
Aradi első takarékpénztár	8,427.50	K	tartaléka	—
Egyéb követelések 1,390 — K	467201	26		
Veszteség	8165	12		
	583534	09		583534

Arad, 1915. december 31.

A felszámoló bizottság:

Dr. Szirmai Richard, s. k. Erdélyi Vince, s. k. Gergely Vilmos, s. k. Megvizsgálta és helyesnek találta a felügyelő-bizottság: Pucher Ottmár, s. k. Dr. Varassy Lajos, s. k. Tenner József, s. k.